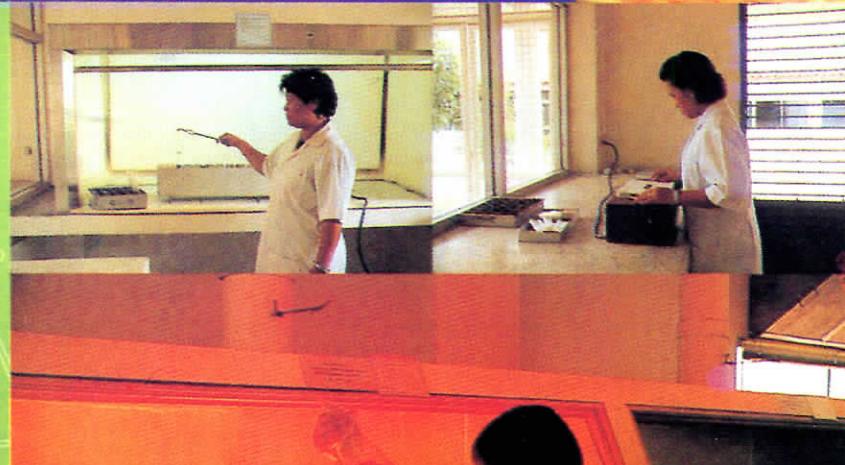
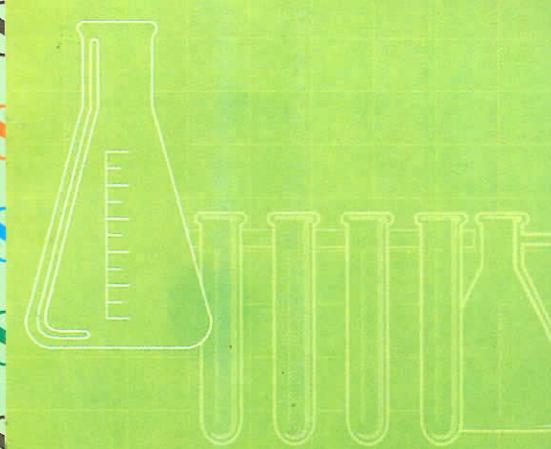
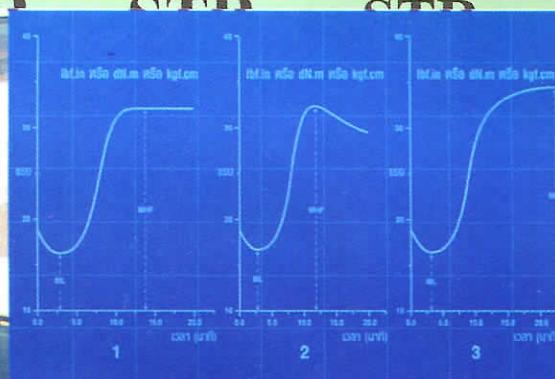

STR STR STR STR STR STR STR
STR STR STR STR STR STR STR
STR STR STR STR STR STR STR

การทดสอบตามมาตรฐาน ยางแท่งเจลสกิ๊วาร์

กองการยาง กรมวิชาการเกษตร

STR STR STR STR STR STR STR
STR STR STR STR STR STR STR

เอกสารวิชาการ ที่ 1/2544

พิมพ์ครั้งที่ 3/2546

จำนวน 3,000 เล่ม

ISBN 974-436-068-2

สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

โทร : 02 5791576, 02 5797557-8

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย

กองการยาง กรมวิชาการเกษตร

ครั้งที่ 1/2559 จำนวน 2,000 เล่ม

โทร : 02-940-7098

คำนำ

กรมวิชาการเกษตรมีภารกิจที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้ตั้ง กองการยางขึ้นตามคำสั่งกรมวิชาการเกษตรที่ ๘๓๙/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ให้มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒ ในภาคควบคุมการผลิต การค้า การส่งออก และการนำเข้ายาง ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับยางเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยาง ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับยาง และให้บริการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพยาง ให้การรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับยาง และให้บริการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพยาง

ปัจจุบันงานทดสอบและรับรองยางแท่งエสทีอาร์ อยู่ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของ กรมวิชาการเกษตรตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒ เอกสารการทดสอบยางตามมาตรฐาน ยางแท่งエสทีอาร์ เป็นเอกสารเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการทดสอบสมบัติต่างๆ ตามมาตรฐานที่มี การอ้างอิงตามมาตรฐานสากล รวมทั้งขีดจำกัดในการจัดซื้อยาง และประเภทของชั้นยางไทย ตามประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดมาตรฐานยางและวิธีการมัดยางและการบรรจุหีบห่อ ยาง เพื่อการส่งออก ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๒

เอกสารนี้ใช้สำหรับการทดสอบและรับรองคุณภาพยางแท่งエสทีอาร์ที่มีความถูกต้องแม่นยำและ เหมาะสมสำหรับปฏิบัติงาน เพื่อให้ห้องปฏิบัติการยางแท่งทุกแห่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ แบบเดียวกันได้อย่างถูกต้อง

(นายธีราต วิชิตชลชัย)

ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนา

วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลการเกษตร

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองการยาง

มีนาคม ๒๕๕๗

คำนำ

สืบเนื่องจากการที่สถาบันวิจัยยางได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานยางแท่ง โดยพิจารณาให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับขีดจำกัดและจำนวนชั้นยางแท่ง รวมทั้งการเปลี่ยนชื่อยางแท่งที่ทีอาร์เป็นยางแท่งเอสทีอาร์ (STR, Standard Thai Rubber) ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดโลกและคงมีเป็นสาขผลยิ่งขึ้น สถาบันวิจัยยางได้ดำเนินการปรับปรุงคู่มือปฏิบัติการทดสอบยางแท่งให้ครอบคลุมการทดสอบสมบัติต่าง ๆ ที่ระบุในมาตรฐานชั้นยางแท่ง จึงได้จัดพิมพ์เอกสาร เรื่องการทดสอบมาตรฐานยางแท่ง เอสทีอาร์ ครั้งแรกเมื่อปี 2538 ครั้งที่ 2 ปี 2544 และครั้งที่ 3 ปี 2546 สถาบันวิจัยยางได้เพิ่มเติม แก้ไข และปรับปรุงวิธีการทดสอบสมบัติต่าง ๆ เพื่อให้การทดสอบยางแท่งเอสทีอาร์มีความสะดวกเหมาะสมในการปฏิบัติ และมีความแม่นยำยิ่งขึ้น เพื่อให้ห้องปฏิบัติการยางแท่งเอสทีอาร์ทั้งของภาครัฐ และเอกชนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเป็นแนวทางเดียวกัน

(นายประสาท เกศวพิทักษ์)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยยาง

มีนาคม 2546

สารบัญ

	หน้า
การทดสอบย่างแท่งເອສທິອົງ	1
การเตรียมตัวอย่าง	3
การทดสอบปริมาณสิ่งสกปรก	5
การทดสอบปริมาณເຕັກ	11
การทดสอบปริมาณสิ่งระเหย	15
การทดสอบปริมาณในໂຕຈົນ	19
การทดสอบดัชนີຄວາມອ່ອນດ້ວຍ	27
การทดสอบສື	33
การทดสอบຄວາມຫິດ	37
การทดสอบສົມບັດກາງຄຽງ	39
การทดสอบปริมาณສາຍທີ່ຖູກສັດດ້ວຍອະຊືດ	51
การทดสอบການເພີ່ມຄວາມແຂງຮ່ວງກາງເກັນ	55
รายการเครื่องมือ ວັດວິທາຄາສົດ ແລະ ສາຣເຄມີ	65

การทดสอบยางแท่งเอสทีอาร์

1. การทดสอบสมบัติตามมาตรฐาน

การเตรียมตัวอย่าง	(Sample Preparation)
การทดสอบปริมาณลิ่งสกปรก	(Determination of Dirt Content)
การทดสอบปริมาณเถ้า	(Determination of Ash Content)
การทดสอบปริมาณลิ่งระเหย	(Determination of Volatile Matter Content)
การทดสอบปริมาณไนโตรเจน	(Determination of Nitrogen Content)
การทดสอบดัชนีความอ่อนตัว	(Determination of Plasticity Retention Index)
การทดสอบสี	(Determination of Colour)
การทดสอบความหนืด	(Determination of Mooney Viscosity)

2. การทดสอบสมบัติอื่น

การทดสอบการคงรูป	(Determination of Vulcanisation Characteristics)
การทดสอบปริมาณสารที่ถูกหลักดัดด้วยอะซิโตน	(Determination of Acetone Extract)
การทดสอบการเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ	(Determination of Accelerated Storage Hardening)

การเตรียมตัวอย่าง (Sample Preparation)

ก่อนที่จะนำตัวอย่างยางแท่งไปทดสอบหาสมบัติต่างๆ จะต้องมีการเตรียมตัวอย่าง โดยการบดตัวอย่างให้เป็นเนื้อเดียวกัน (homogenisation) เพื่อความสม่ำเสมอของชิ้นทดสอบ

1. เอกสารอ้างอิง

SMR Bulletin No. 7 : RRIM Test Methods for Standard Malaysian Rubber, 1970

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill) เป็นเครื่องบดที่มีลูกกลิ้ง 2 ลูก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว วางเรียงขานานกัน ลูกกลิ้งทั้งสองหมุนด้วยความเร็วในอัตราส่วน 1:1.1 - 1:1.5 (ลูกกลิ้งตัวหน้า : ลูกกลิ้งตัวหลัง) และลูกกลิ้งตัวหลังหมุนด้วยความเร็ว 31 รอบต่อนาที
- 2.2 กะบะสเตนเลสแบ่งเป็นช่องๆ
- 2.3 กรรไกร
- 2.4 แผ่นตะกั่ว
- 2.5 เวอร์เนียคลิปเปอร์
- 2.6 ถุงพลาสติกพอลิเอทธิลีน

3. วิธีการ

- 3.1 ปรับระยะห่างระหว่างลูกกลิ้ง โดยผ่านแผ่นตะกั่วลงในระหว่างช่องห่าง (gap or nip) ของ ลูกกลิ้งขณะที่เครื่องกำลังทำงาน ณ สองจุดพร้อมกัน คือ ที่บริเวณปลายทั้งสองด้านของ ลูกกลิ้ง แล้วด้วยความหนาของแผ่นตะกั่วด้วยเวอร์เนียคลิปเปอร์ ถ้าไม่ได้ความหนาตาม ต้องการ หรือความหนาของแผ่นตะกั่วไม่เท่ากัน ให้ปรับระยะห่างระหว่างลูกกลิ้งทั้งสอง จนได้ความหนาที่ต้องการ หรือเท่ากันทั้งสองแผ่น ต้องตรวจสอบความหนาของแผ่นตะกั่ว ทุกครั้งที่ปรับระยะห่างระหว่างลูกกลิ้ง เสร็จแล้วทำการบดโดยใช้ที่สเกล (scale) สำหรับ ปรับระยะห่างที่อยู่หน้าเครื่องบด เพื่อความสะดวกในการใช้งานครั้งต่อไป
ระยะห่างระหว่างลูกกลิ้งที่ต้องปรับเพื่องานทดสอบยางแท่ง คือ
  - 0.065 นิ้ว (1.65 มม.) สำหรับการบดยางให้เป็นเนื้อเดียวกัน
  - 0.020 นิ้ว (0.51 มม.) สำหรับการเตรียมชิ้นทดสอบปริมาณลิ่งระเหย
  - 0.013 นิ้ว (0.33 มม.) สำหรับการเตรียมชิ้นทดสอบปริมาณลิ่งสกปรก

3.2 ลงหมายเลขตัวอย่าง

3.3 บดตัวอย่างให้เป็นเนื้อเดียวกัน

3.3.1 ก่อนและตลอดเวลาการบดตัวอย่าง ต้องทำให้ลูกกลิ้งเย็นที่อุณหภูมิห้องโดยผ่านน้ำเย็นเข้าลูกกลิ้ง

3.3.2 ปรับระยะห่างระหว่างลูกกลิ้งทั้งสองให้ห่างกัน 0.065 นิ้ว (1.65 มม.)

3.3.3 นำตัวอย่างไปผ่านลูกกลิ้งที่ปรับระยะแล้ว จำนวน 6 ครั้ง ยางที่ผ่านลูกกลิ้งออกมาแต่ละครั้ง มีน้ำหนักเป็นรูปทรงกระบอก ใส่ปลายข้างหนึ่งเข้าเครื่องในการบดครั้งต่อๆ ไประหว่างบดครั้งที่ 1- ครั้งที่ 5 หากมีเศษยางตกอยู่บนภาชนะรองรับให้ลูกกลิ้งทั้งสองให้เก็บนำมารวมกับยางที่จะบดในครั้งต่อไปให้หมด ส่วนครั้งที่ 6 รีดยางออกมาเป็นแผ่น แล้วนำไปตัดแบ่งเป็นชิ้นเล็กๆ เพื่อทดสอบหาสมบัติต่างๆ ดังนี้

สมบัติ

น้ำหนักชิ้นทดสอบโดยประมาณ (กรัม)

1. การทดสอบสมบัติตามมาตรฐาน

ปริมาณสิ่งสกปรก	15
ปริมาณเต้า	10
ปริมาณในไตรเจน	10
ปริมาณสิ่งระเหย	15
ดัชนีความอ่อนตัว และสี	25
ความหนืด	25

2. การทดสอบสมบัติอื่น

การคงรูป	350
การทดสอบปริมาณสารที่ถูกสกัดด้วยอะซิโตน	25
การเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ	25

การทดสอบปริมาณสิ่งสกปรก (Determination of Dirt Content)

ปริมาณสิ่งสกปรก หมายถึง ปริมาณของสารที่ได้จากการกรองด้วยตัวกรอง ที่มีแผ่นตะแกรงกรองขนาดมาตรฐาน 325 เมช (mesh)¹ หรือ 44 ไมครอน (micron)² ซึ่งสารที่ได้จากการกรองนั้น ประกอบด้วยสารเปลกลปلومอื่นๆ เช่น เปลือกไม้ ดิน ใบไม้ ปริมาณและชนิดของสิ่งสกปรกมีความสำคัญต่อกระบวนการนำยางไปเปรรูปทำผลิตภัณฑ์ยาง ถ้าหากยางมีปริมาณสิ่งสกปรกสูง จะมีผลกระทบต่อกระบวนการเปรรูปและคุณภาพของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องควบคุมการผลิตยางให้มีปริมาณสิ่งสกปรกน้อยที่สุด

1. เอกสารอ้างอิง

ASTM D1278-91a : Standard Test Method for Rubber from Natural Sources-Chemical Analysis

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
- 2.2 ขวดแก้วรูปชมฟู่ (conical flask) ขนาด 500 มล. และ 1000 มล.
- 2.3 เทอร์โมมิเตอร์ ช่วง 100°C - 200°C
- 2.4 ตัวกรอง (sieve)
ตัวกรองทำด้วยเหล็กสแตนเลส รูปทรงกระบอก มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 30 มม. หนา 2 มม. - 3 มม. สูง 13 มม. มีแผ่นตะแกรงขนาด 325 เมช หรือ 44 ไมครอน บัดกรีติดกับตัวกรองด้านหนึ่ง ตัวกรองรวมแผ่นตะแกรงมีน้ำหนักประมาณ 15 กรัม
- 2.5 เครื่องซั่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม
- 2.6 ตู้อบ อุณหภูมิ 0°C - 200°C
- 2.7 ตู้อบสำหรับอบอุปกรณ์เครื่องแก้ว
- 2.8 เตาสำหรับต้ม ซึ่งควบคุมอุณหภูมิได้ 140°C
- 2.9 กรวยสำหรับกรอง ลักษณะเป็นกรวย 2 ชั้น ทำด้วยทองเหลือง
- 2.10 ถ้วยกลมมีขอบ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 7.5 ซม. บุด้วยแผ่นตะแกรงขนาด 80 เมช

1/ จำนวนเมช หมายถึง จำนวนช่องของแผ่นตะแกรงที่มีความกว้าง 1 นิ้ว

2/ 1 ไมครอน เท่ากับ 10^{-6} เมตร

- 2.11 โถแก้วดูดความชื้น (desiccator) ขนาดเลี้นผ่าศูนย์กลาง 25 ซม. - 30 ซม.
- 2.12 อุปกรณ์สำหรับหยดสารเคมีเร่งการละลายยาง เช่น ปิเปต ดิสเพนเซอร์ (dispenser) บิวเรตอัตโนมัติ
- 2.13 เตาไฟฟ้า (hot plate) ขนาด 1500 วัตต์
- 2.14 คีมสำหรับจับขวดแก้วรูปชมพู่
- 2.15 ขวดน้ำ (washing bottle) ขนาด 500 มล.
- 2.16 ชุดชาตั้งยึดกรวยสำหรับกรอง
- 2.17 กรวยพลาสติก ขนาดเลี้นผ่าศูนย์กลาง 16 ซม.
- 2.18 กระดาษกรองเบอร์ 1
- 2.19 เครื่องทำความสะอาดด้วยคลื่นเสียง (ultrasonic cleaning kit)

3. สารเคมี

- 3.1 น้ำมันสน (mineral turpentine, high aromatic white spirit) มีจุดเดือด 155 °C-195 °C
- 3.2 สารเคมีเร่งการละลายยาง (rubber peptising agent)

4. วิธีการทดสอบ

4.1 ละลายยาง

นำยางที่เตรียมไว้ 15 กรัม ผ่านเครื่องบด ซึ่งมีน้ำเย็นผ่านลูกกลิ้งที่ปรับช่องห่าง 0.013 นิ้ว จำนวน 2 ครั้ง แล้วนำไปตัดเป็นชิ้นเล็กๆ ซึ่งให้ได้น้ำหนักแน่นอนระหว่าง 10.0000 กรัม-10.0200 กรัม ใส่ในขวดแก้วรูปชมพู่ ขนาด 500 มล. ซึ่งเติมน้ำมันสน จำนวน 250 มล. และสารเคมีเร่งการละลายยาง จำนวน 1 มล. ไว้ก่อนแล้ว นำขึ้นตั้งไฟที่อุณหภูมิประมาณ 140 °C ยกขวดแก้วออกมาแกะงวยเป็นระยะเพื่อช่วยเร่งการละลาย ให้เร็วขึ้นจนยางละลายหมด

4.2 กรอง

เมื่อยางละลายหมด นำสารละลายยางที่ยังร้อนเท่านั้นตัวกรองที่สะอาด แห้ง และบันทึกน้ำหนักไว้แล้ว การเทสารละลายผ่านตัวกรองพยาภยามให้เหลือผงไว้ในขวดแก้วให้ น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ล้างลิ้งสกปรกที่เหลือสองครั้ง โดยใช้น้ำมันสนร้อนครั้งละ ประมาณ 30 มล.-50 มล. เทน้ำมันร้อนล้างผ่านตัวกรอง

เสร็จแล้วตะแคงขวดแก้ว ฉีดน้ำมันสนเย็นล้างลิ้งสกปรกลงตัวกรองให้หมด เมื่อแน่ใจ ว่าลิ้งสกปรกจากขวดแก้วถูกน้ำมันสนล้าง净ตัวกรองหมดแล้ว จึงใช้น้ำมันสนร้อนล้างรอบๆ ภาชนะ และภายนอกตัวกรองอีกครั้ง เสร็จแล้วนำตัวกรองพร้อมลิ้งสกปรกอบแห้งในตู้อบอุณหภูมิ 100 °C เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ทำให้เย็นในโถแก้วดูดความชื้นและบันทึกน้ำหนัก

5. การคำนวณ

ปริมาณสิ่งสกปรคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

$$\text{ปริมาณสิ่งสกปรก} = \frac{\text{น้ำหนักสิ่งสกปรก}}{\text{น้ำหนักชั้นทดสอบ}} \times 100 \%$$

$$\text{หรือ} \quad = \frac{B - A}{W} \times 100 \%$$

เมื่อ A = น้ำหนักตัวกรอง หน่วยเป็นกรัม

B = น้ำหนักตัวกรองพร้อมสิ่งสกปรก หน่วยเป็นกรัม

W = น้ำหนักชั้นทดสอบ หน่วยเป็นกรัม

ข้อควรระวัง

- ตัวอย่างที่ส่งมาทดสอบต้องบรรจุในถุงพลาสติกพอลิเอทธิลีนที่สะอาด ปิดปากถุงเรียบร้อย เก็บในที่แห้งและสะอาด เพื่อป้องกันลิ่งสกปรกภายนอก
- น้ำมันสนและสารเคมีเร่งการละลายยาง ต้องปรศจากผงและน้ำเจือปน ก่อนนำไปใช้ควรกรองผ่านกระดาษกรอง
- ขาดแก้วและตัวกรอง ก่อนนำไปใช้ ต้องทำให้สะอาดและแห้ง หากไม่แห้ง แล้วนำไปใช้หรือมีน้ำปนในน้ำมันสน จะทำให้กรองยาก ยางเหนียวติดกับลิ่งสกปรกซึ่งปนกับน้ำจะมีละลาย และจะติดกันขาดแก้ว น้ำจะทำให้ขาดแก้วแตก เกิดระเบิดและไฟไหม้ได้ การใช้เครื่องทำความสะอาด ล้างตัวกรองจะได้ผลดี ให้ล้างครั้งละ 70 อัน ครั้งแรกแซ่ตัวกรองในเครื่องทำความสะอาดที่มีน้ำมันสน ประมาณครึ่งชั่วโมง แล้วแซ่ในน้ำยาทำความสะอาด (เข้มข้น 0.5%) จากนั้นนำตัวกรองไปแซ่น้ำสะอาด แล้วนำไปอบแห้งในตู้อบอุณหภูมิ 100 °C การใช้ไวรีลังดังกล่าว ตัวกรองจะใช้ได้ประมาณ 50 ครั้ง หากใช้ไวรีเปิดน้ำจากก๊อกล้างตัวกรอง จะใช้ตัวกรองได้เพียง 20 ครั้ง - 25 ครั้งเท่านั้น ก็จะชำรุด ต้องทำการตรวจสอบดูความชำรุดของตัวกรองทุกครั้งก่อนใช้ หากแผ่นกรองชำรุดต้องเปลี่ยนใหม่
- การละลายยางที่ใช้อุณหภูมิสูงเกินไป ทำให้ยางบางส่วนเหนียวใหม่ติดกันขาด ทำให้กรองยาก และได้ค่าปริมาณลิ่งสกปรกผิดจากความเป็นจริง
- ต้องตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องซึ่งก่อนใช้ทุกครั้ง
- การตรวจสอบการละลายของยาง โดยแกะงวดขาดแก้วเป็นวงกลม สังเกตดูที่กันขาดแก้วจะเห็นว่าลิ่งสกปรกสามารถเคลื่อนไหวอย่างอิสระ หากยางละลายไม่หมด ยางที่ยังไม่ละลายอาจติดอยู่ข้างๆ ขาดแก้วเวลากรอง ยางส่วนที่ไม่ละลายจะตกลงในตัวกรอง ทำให้ผลที่ได้มีค่าผิดจากความเป็นจริง
- หลังจากอบตัวกรองจนแห้งแล้ว เคาะตัวกรองเบาๆ ดูว่าลิ่งสกปรกในตัวกรองเคลื่อนไหวอย่างอิสระหรือไม่ หากลิ่งสกปรกไม่เคลื่อนไหวอย่างอิสระ แสดงว่ามียางเหลือปะปนอยู่ ให้นำตัวกรองนั้นแซ่ในบิกเกอร์ที่มีน้ำมันสนร้อนพอสมกับสารเคมีเร่งการละลายยาง 2 หยด-3 หยด เพื่อให้ยางละลายให้หมด แล้วนำสารละลายทิ้งหมดไปกรองซ้ำ โดยใช้ตัวกรองใหม่

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF DIRT CONTENT

Sample from.....

การทดสอบปริมาณเถ้า (Determination of Ash Content)

เถ้า (ash) ในยางธรรมชาติ ประกอบด้วยเกลืออนินทรีย์ (inorganic salt) พวกรากน้ำเนตออกไซด์ และ ฟอสเฟต ของ โพแทสเซียม เมกนีเซียม แคลเซียม โซเดียม และแร่ธาตุอื่นๆ นอกจากนี้เถ้าอาจเป็นพอกซิลิกา หรือซิลิกेट ที่มีอยู่ในยางเองหรือปะปนมาจากการขันนกปริมาณเถ้าจะเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณแร่ธาตุที่มีอยู่ในยางดิบ และช่วยบ่งชี้ว่ามีการเติมสารตัวเติม (filler) ลงไปช่วยเพิ่มน้ำหนักยางหรือไม่

1. เอกสารอ้างอิง

ASTM D1278-91a : Standard Test Method for Rubber from Natural Sources-
Chemical Analysis

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องชั่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม
- 2.2 เตาเผาอุณหภูมิสูง (muffle furnace)
- 2.3 โถแก้วดูดความชื้น (desiccator) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 ซม. - 30 ซม.
- 2.4 ถ้วยทนความร้อน (silica crucible) ขนาด 50 มล.
- 2.5 คีม (tong) ยาว 18 นิ้ว
- 2.6 กระดาษกรองชนิดไร้เถ้า (ashless) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12.5 ซม.

3. วิธีการทดสอบ

- 3.1 ชั้งยางที่เตรียมไว้ให้ได้น้ำหนัก 5 กรัม และละเอียด 0.0001 กรัม
- 3.2 ห่อยางด้วยกระดาษกรอง ใส่ในถ้วยทนความร้อน ที่สะอาด แห้ง และบันทึกน้ำหนักไว้แล้ว
- 3.3 นำเข้าเผาในเตาเผาอุณหภูมิสูง ที่อุณหภูมิ $550^{\circ}\text{C} \pm 20^{\circ}\text{C}$ จนกระหึ่งการเผาไหม้สมบูรณ์ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง
- 3.4 ทำให้เย็นในโถแก้วดูดความชื้น และชั่งละเอียด 0.0001 กรัม

4. การคำนวณ

ปริมาณเด็กดีเป็นร้อยละได้ดังนี้

$$\text{ปริมาณเด็ก} = \frac{\text{น้ำหนักเด็ก}}{\text{น้ำหนักชั้นทดสอบ}} \times 100 \%$$

$$\text{หรือ} \quad = \frac{B - A}{W} \times 100 \%$$

เมื่อ A = น้ำหนักถ้วยทอนความร้อน หน่วยเป็นกรัม

B = น้ำหนักถ้วยทอนความร้อนพร้อมเด็ก หน่วยเป็นกรัม

W = น้ำหนักชั้นทดสอบ หน่วยเป็นกรัม

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF ASH CONTENT

Sample from.....

การทดสอบปริมาณสิ่งระเหย (Determination of Volatile Matter Content - VM)

สิ่งระเหยในยางส่วนใหญ่เป็นความชื้น ถ้ามีปริมาณสูงจะทำให้ยางเกิดราได้ง่าย มีกลิ่นเหม็น และเกิดปัญหาระหว่างกระบวนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ โดยทำให้ยางลื่นบดผสมกับสารเคมีอื่นได้ยาก

1. เอกสารอ้างอิง

ASTM D1278-91a : Standard Test Method for Rubber from Natural Sources-
Chemical Analysis

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
- 2.2 เครื่องซั่งชนิดอ่านได้ละเอียด 0.001 กรัม
- 2.3 ตู้อบอุณหภูมิ 0 °C - 200 °C
- 2.4 ถุงพลาสติกโพลิเอทิลีน ขนาดประมาณ กว้าง 4 นิ้ว ยาว 8 นิ้ว หนา 0.06 มม.
- 2.5 ถาดอลูมิเนียม ขนาดประมาณ กว้าง 6.5 นิ้ว ยาว 14 นิ้ว สูง 1.5 นิ้ว บุด้วยตะgreging ขนาด 7 เมซ
- 2.6 ที่แขวนถุงพลาสติกพร้อมที่หนีบ

3. วิธีการทดสอบ

- 3.1 ซึ่งยางที่เตรียมไว้ให้ได้น้ำหนัก 10 กรัม และละเอียด 0.001 กรัม นำไปผ่านเครื่องบด ซึ่งมีน้ำเย็นผ่านลูกกลิ้งที่ปรับช่องห่าง 0.02 นิ้ว ถ้ามีชิ้นยางตกหล่นเก็บรวบรวมให้หมด
- 3.2 เรียงยาง 15-18 ตัวอย่างในถาดอลูมิเนียม นำไปอบในตู้อบ อุณหภูมิ 100 °C ± 3 °C นาน 4 ชั่วโมง ถ้าวางถาดซ้อนกัน ให้วางได้ไม่เกิน 7 ชั้น
- 3.3 นำยางออกจากตู้อบทีละถาด และนำยางแต่ละชิ้นใส่ในถุงพลาสติก พับปากถุง 3 ครั้ง พับครึ่งอีกครึ่ง แล้วนำไปหนีบไว้กับที่หนีบ
- 3.4 ปล่อยยางในถุงพลาสติกให้เย็น ใช้เวลาประมาณ 30 นาที นำไปชั่งละเอียด 0.001 กรัม

4. การคำนวณ

ปริมาณลิงะเหยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

$$\text{ปริมาณลิงะเหย} = \frac{\text{น้ำหนักลิงะเหย}}{\text{น้ำหนักชิ้นทดสอบก่อนอบ}} \times 100 \%$$

หรือ

$$= \frac{A - B}{A} \times 100 \%$$

เมื่อ A = น้ำหนักชิ้นทดสอบก่อนอบ หน่วยเป็นกรัม
B = น้ำหนักชิ้นทดสอบหลังอบ หน่วยเป็นกรัม

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF VOLATILE MATTER CONTENT

Sample from.....

การทดสอบปริมาณไนโตรเจน (Determination of Nitrogen Content)

ในไนโตรเจนในยางดิบ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของโปรตีน ดังนั้น ปริมาณของไนโตรเจนจึงเป็นตัวบ่งชี้ว่าในยางดิบมีโปรตีโน่มากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์ไนโตรเจน ใช้วิธี Semi-micro kjeldahl โดยย่อยสลายยางด้วยกรดกำมะถัน เชิงข้น และใช้สารเร่งปฏิกิริยา เพื่อเปลี่ยนสารประกอบในไนโตรเจนไปเป็นแอมโมเนียมไฮโดรเจนซัลเฟต ปรับสารละลายให้เป็นด่าง แล้วนำไปกลั่น จะได้ก๊าซแอมโมเนีย จับก๊าซแอมโมเนียด้วยกรดบอริก แล้วได้เตรทกับสารละลายมาตรฐานกรดกำมะถัน

การทำหนดชีดจำกัดไนโตรเจนในยางแท่ง เพื่อบังกันไม่ให้ผู้ผลิตนำหางน้ำยาง (skim latex) ซึ่งมีปริมาณไนโตรเจนสูงมาผลิตยางแท่ง เพราะมีผลให้ยางเกิดการคงรูปเร็วขึ้น (fast cure)

1. เอกสารอ้างอิง

ASTM D 3533-90 : Standard Test Method for Testing Rubber - Nitrogen Content

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องซึ่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม
- 2.2 ขวดแก้วสำหรับย่อยสลายแบบ micro-kjeldahl ขนาด 30 มล.
- 2.3 ชุดกลั่นแบบ micro-kjeldahl พร้อมอุปกรณ์ (รูปที่ 1)
- 2.4 เครื่องย่อยสลายแบบ 12 หลุม
- 2.5 เครื่องกลั่นน้ำ พร้อมเครื่องกรองน้ำ
- 2.6 บิวเรต ขนาด 50 มล. พร้อมอุปกรณ์
- 2.7 คีม (tong) ชนิดลับ
- 2.8 สายยางชนิดทนความร้อน กรด ด่าง
- 2.9 ขวดแก้วอุปกรณ์ (volumetric flask) ขนาด 100 มล. 250 มล. 500 มล. และ 1000 มล.
- 2.10 กระบอกตวง (cylinder) ขนาด 10 มล. และ 100 มล.
- 2.11 บีบีเพต ขนาด 1 มล. 5 มล. 10 มล. และ 25 มล.
- 2.12 ขวดแก้วรูปชมพู่ (conical flask) ขนาด 125 มล.
- 2.13 ลูกยางสำหรับดูด
- 2.14 บีกเกอร์ ขนาด 600 มล.

- 2.15 แท่งแก้วตัน ยาว 8 นิ้ว
- 2.16 ข้องตักสารเคมี
- 2.17 ขวดแก้วก้นแบน (boiling flask) ขนาด 2 ลิตร พร้อมจุกยาง
- 2.18 ขวดแก้วพร้อมอุปกรณ์สำหรับหยดสารเคมี
- 2.19 ขวดแก้วใส่สารเคมีชนิดปากกว้าง ขนาด 500 มล.
- 2.20 เตาไฟฟ้า (hot plate) ขนาด 1500 วัตต์
- 2.21 กรวยแก้วขนาดเล็กผ่าศูนย์กลาง 4 ซม.
- 2.22 โถแก้วดูดความชื้น (desiccator) ขนาดเล็กผ่าศูนย์กลาง 25 ซม.-30 ซม.

3. สารเคมีและวิธีเตรียม

3.1 สารเร่งปฏิกิริยา (catalyst mixture)

โพแทสเซียมชัลเฟต์ชนิดแห้ง (potassium sulphate anhydrous) 15 ส่วน
คอเพเพอร์ชัลเฟต์ชนิดมีน้ำ 5 โมเลกุล (copper sulphate pentahydrate) 2 ส่วน
และ ผงซีลีเนียม (selenium powder) 1 ส่วน

3.2 สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (sodium hydroxide) 67% น้ำหนัก/ปริมาตร

ละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 67 กรัม ในน้ำกลั่น และเติมน้ำกลั่นจนได้ปริมาตร 100 มล.

3.3 สารละลายกรด硼ิก (boric acid) 2% น้ำหนัก/ปริมาตร

ละลายกรด硼ิก 20 กรัม ในน้ำกลั่น หากละลายช้านำไปตั้งไฟพออุ่น และเติมน้ำกลั่น จนได้ปริมาตร 1000 มล.

3.4 สารละลายเมทธิลเรด (methyl red) 0.15% น้ำหนัก/ปริมาตร

ละลายเมทธิลเรด 0.1 กรัม และเมทธิลีนบลู (methylene blue) 0.05 กรัม ในเอทิลอลกอฮอล์ (ethyl alcohol) 100 มล.

3.5 กรดกำมะถัน (sulphuric acid) เช้มขัน

3.6 สารละลายเมทธิลօเรนจ์ (methyl orange) 0.1% น้ำหนัก/ปริมาตร

ละลายเมทธิลօเรนจ์ 0.1 กรัม ในน้ำกลั่น และเติมน้ำกลั่นจนได้ปริมาตร 100 มล.

3.7 สารละลายน้ำโซเดียมคาร์บอเนต (sodium carbonate) 0.05 มоляร์ (molar)

อบโซเดียมคาร์บอเนตชนิดแห้ง (sodium carbonate anhydrous) ที่อุณหภูมิ 100°C นาน 3 ชั่วโมง ทำให้เย็นในโถแก้วดูดความชื้น และละลายโซเดียมคาร์บอเนต 5.2990 กรัม ในน้ำกลั่น เติมน้ำกลั่นจนได้ปริมาตร 1000 มล.

3.8 สารละลายน้ำตรารูนกรดกำมะถัน (sulphuric acid) 0.05 มोลาร์ (molar)

หยดกรดกำมะถันชนิดเข้มข้น ความหนาแน่น 1.83 กรัม/มล. ปริมาตร 2.8 มล. ลงในน้ำกลั่น แล้วเติมน้ำกลั่นจนได้ปริมาตร 1000 มล. หากความเข้มข้นของกรดกำมะถันโดยได้จากการดัดแปลง ปริมาตร 25 มล. ด้วยสารละลายน้ำตรารูนโซเดียมคาร์บอเนต 0.05 มोลาร์ (ข้อ 3.7) ใช้สารละลายน้ำทิลล์อเรนซ์ เป็นตัวแสดงจุดยุติ ชีงสารละลายน้ำตรารูนกรดกำมะถันจะเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีเหลืองล้ม

คำนวณความเข้มข้นของสารละลายน้ำตรารูนกรดกำมะถัน โดยใช้สูตร

$$M_1 V_1 = M_2 V_2$$

เมื่อ M_1 = ความเข้มข้นของสารละลายน้ำตรารูนกรดกำมะถัน หน่วยเป็นมोลาร์
 M_2 = ความเข้มข้นของสารละลายน้ำตรารูนโซเดียมคาร์บอเนต หน่วยเป็นมोลาร์
 V_1 = ปริมาตรของสารละลายน้ำตรารูนกรดกำมะถัน หน่วยเป็น มล.
 V_2 = ปริมาตรของสารละลายน้ำตรารูนโซเดียมคาร์บอเนตที่ใช้ในการดัดแปลง หน่วยเป็น มล.

หมายเหตุ สูตรการคำนวณด้านบนแบบมาจากทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมดุลของปฏิกิริยาทางเคมี ที่ว่าสารเคมีที่เกิดปฏิกิริยากันพอดี มีน้ำหนักสมมูลเท่ากัน ในกรณีนี้ใช้ความเข้มข้นหน่วยเป็นมोลาร์แทนหน่วยนอร์มอลได้ เนื่องจากน้ำหนักสมมูลของกรดซัลฟูริก และโซเดียมคาร์บอเนต มีค่าเป็น 0.5 เท่าของน้ำหนักโมเลกุล

$$\begin{aligned} \text{สมการด้านบน} \quad & N_1 V_1 = N_2 V_2 \\ 0.5 M_1 V_1 & = 0.5 M_2 V_2 \\ M_1 V_1 & = M_2 V_2 \end{aligned}$$

แต่ในกรณีนี้ที่น้ำหนักสมมูลของสารเคมีที่ทำปฏิกิริยากันทั้ง 2 ชนิด ไม่เป็นอัตราส่วนที่เท่ากันเมื่อเทียบกับน้ำหนักโมเลกุล ไม่สามารถใช้สูตร $M_1 V_1 = M_2 V_2$ ได้

3.9 สารละลายน้ำกรดกำมะถัน (sulphuric acid) 0.005 มोลาร์ (molar)

เติมสารละลายน้ำตรารูนกรดกำมะถัน 0.05 มोลาร์ ปริมาตร 100 มล. ลงในน้ำกลั่น แล้วเติมน้ำกลั่นจนได้ปริมาตร 1000 มล. ชีงสารละลายน้ำกรดกำมะถันนี้ มีความเข้มข้นเป็นหนึ่งในลิบของความเข้มข้นสารละลายน้ำตรารูนกรดกำมะถันที่คำนวณได้ในข้อ 3.8

4. วิธีการทดสอบ

- 4.1 ซึ่งยางที่เตรียมไว้ให้ได้น้ำหนัก 0.1 กรัม ละเอียด 0.0001 กรัม ใส่ในขวดแก้วสำหรับย้อมสลาย แบบ micro-kjeldahl เติมส่วนผสมของสารเร่งปฏิกิริยา 0.65 กรัม และกรดกำมะถันเข้มข้น ปริมาตร 2.5 มล.
- 4.2 ให้ความร้อนจนได้สารละลายใสสีเขียว หรือไม่มีสี และจะต้องไม่มีสีเหลืองปน
- 4.3 ทิ้งไว้ให้เย็น แล้วเจือจางด้วยน้ำกลั่นปริมาตร 10 มล.
- 4.4 ถ่ายสารละลายลงในชุดกลั่นชี้เตรียมผ่านไอน้ำให้ร้อนไว้แล้ว และล้างขวดแก้วที่ใส่สารละลายนี้ด้วยน้ำกลั่นปริมาตร 2 มล.-3 มล.
- 4.5 เติมสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 67% ปริมาตร 10 มล. ลงในชุดกลั่น และล้างด้วยน้ำกลั่น ไม่เกิน 5 มล.
- 4.6 นำขวดแก้วรูปชมพู่ ขนาด 125 มล. ที่มีสารละลายกรดบอริก 2% ปริมาตร 10 มล. และสารละลายเมทิลเรด 2 หยด-3 หยด รองรับลิ่งกลั่น โดยให้ปลายหลอดแก้วของเครื่องควบแน่นจุ่มอยู่ใต้ผิวของสารละลาย
- 4.7 ผ่านไอน้ำเพื่อทำการกลั่นประมาณ 5 นาที
- 4.8 เลื่อนขวดแก้วรูปชมพู่ที่รองรับลิ่งกลั่นให้ตั่่ลง จนปลายหลอดแก้วของเครื่องควบแน่นอยู่เหนือระดับผิวน้ำของสารละลาย กลั่นต่อไปอีก 1 นาที และใช้น้ำกลั่นฉีดล้างปลายหลอดแก้ว
- 4.9 ไตเตρท์ทันทีกับสารละลายกรดกำมะถัน 0.005 โมลาร์ ที่จุดยุติสารละลายจะเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีม่วงอ่อน
- 4.10 ทำตามวิธีทดสอบทุกอย่างโดยไม่ใส่ตัวอย่าง (blank)

5. การคำนวณ

ปริมาณในต่อเจนคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

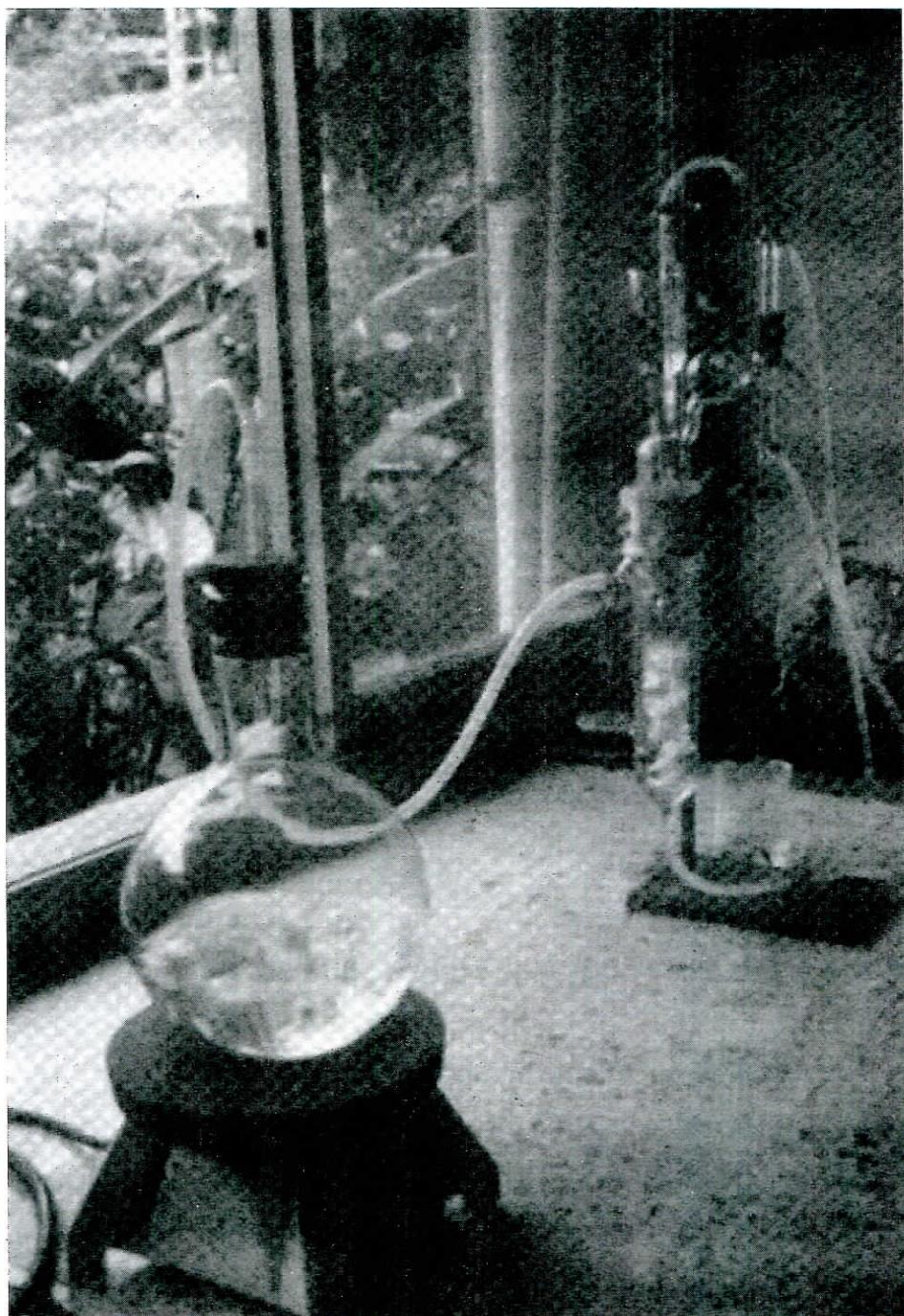
$$\text{ปริมาณในต่อเจน} = \frac{(V_1 - V_2) M \times 0.028}{W} \times 100 \%$$

เมื่อ V_1 = ปริมาตรสารละลายกรดกำมะถันที่ใช้ในการไตเตρท์ตัวอย่าง หน่วยเป็น มล.

V_2 = ปริมาตรสารละลายกรดกำมะถันที่ใช้ในการไตเตรท์ blank หน่วยเป็น มล.

M = ความเข้มข้นของสารละลายกรดกำมะถัน หน่วยเป็นโมลาร์

W = น้ำหนักชิ้นทดสอบ หน่วยเป็นกรัม

รูปที่ 1 ชุดกลั่นแบบ micro - kjeldahl

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF NITROGEN CONTENT

Sample from..... M sulphuric acid

การทดสอบดัชนีความอ่อนตัว (Determination of Plasticity Retention Index - PRI)

ดัชนีความอ่อนตัวของยางแสดงถึงความต้านทานของยางดิบต่อการแตกหักของโมเลกุลที่อุณหภูมิสูง หรือต่อการออกซิเดชัน (oxidation) ยางที่มีดัชนีความอ่อนตัวสูง แสดงว่ามีความต้านทานต่อการแตกหักของโมเลกุลสูง

1. เอกสารอ้างอิง

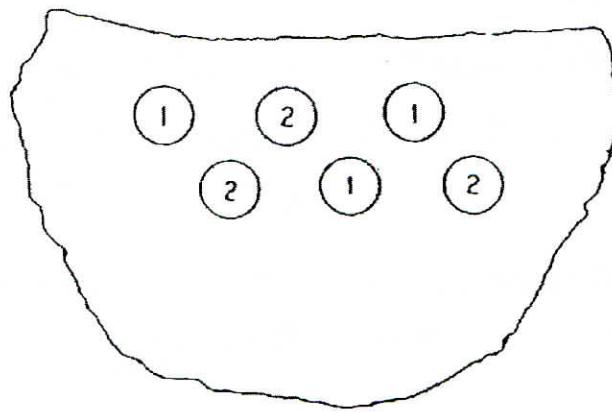
ASTM D 3194-84 : Standard Method of Testing Rubber from Natural Sources - Plasticity Retention Index (PRI)

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
- 2.2 พลาสติกิเตอร์ แบบ Wallace (Wallace Rapid Plastimeter) พร้อมชุดให้ความร้อน (รูปที่ 2)
- 2.3 เครื่องตัดตัวอย่าง (Wallace punch)
- 2.4 เครื่องวัดความหนา (thickness gauge)
- 2.5 ตู้อบ (oven)
  - 2.5.1 ตู้อบ (laboratory oven) ตลอดเวลาการทดสอบต้องควบคุมอุณหภูมิที่ $140^{\circ}\text{C} \pm 0.5^{\circ}\text{C}$ หรือ
  - 2.5.2 ตู้อบแบบ Wallace (Wallace PRI oven) ตลอดเวลาการทดสอบต้องควบคุมอุณหภูมิที่ $140^{\circ}\text{C} \pm 0.2^{\circ}\text{C}$
ตู้อบทั้งสองชนิดต้องสามารถปรับอุณหภูมิได้รวดเร็ว คือ หลังจากใส่ตัวอย่างและปิดประตูตู้อบ อุณหภูมิต้องกลับไปอยู่ระดับเดิมภายในเวลา 6 นาที
- 2.6 กระดาษมวนบุหรี่ชนิดฟอกแล้วและไม่เคลือบกรด (Bleached, unglazed acid free tissue paper) มีความหนาประมาณ 0.04 มิลลิเมตร หรือ มีน้ำหนักประมาณ 22 กรัม/ตารางเมตร

3. วิธีการทดสอบ

- 3.1 นำยางที่เตรียมไว้ 20 กรัม $\pm$ 5 กรัม ผ่านเครื่องบดซึ่งมีน้ำเย็นผ่านลูกกลิ้งที่ปรับช่องห่างไว้แล้ว 2 ครั้ง และพับครึ่ง บนด้วยมือเบาๆ ให้ได้ความหนาระหว่าง 3.2 มม. - 3.6 มม.
- 3.2 ตัดตัวอย่างให้ได้ชิ้นทดสอบ จำนวน 6 ชิ้น แบ่งชิ้นทดสอบเป็น 2 ชุด ชุดละ 3 ชิ้น (หมายเลข 1 และหมายเลข 2 ตามรูป)

- 3.3 วางชิ้นทดสอบหมายเลข 1 ระหว่างกระดาษมานบุหรี่ นำเข้าเครื่อง อัดชิ้นทดสอบ โดย เป็นโลหะกลมบนและล่างจะกดให้ชิ้นทดสอบมีความหนา 1 มม. และในเวลาเดียวกันจะ ทำให้ร้อน 100°C เป็นเวลา 15 วินาที จากนั้นแรง 10 กก. ± 0.1 กก. จะอัดยางเป็นเวลา 15 วินาที อ่านค่าความอ่อนตัวบนหน้าปั๊ม จะได้ค่า P_0
- 3.4 นำชิ้นทดสอบหมายเลข 2 เข้าดูอบซึ่งควบคุมอุณหภูมิแน่นอนที่ 140°C เป็นเวลา 30 นาที ± 15 วินาที นำชิ้นทดสอบออกมากทิ้งให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลาประมาณ 30 นาที นำไป หาค่าความอ่อนตัวตามวิธีในข้อ 3.3 จะได้ค่า P_{30}

4. การคำนวณ

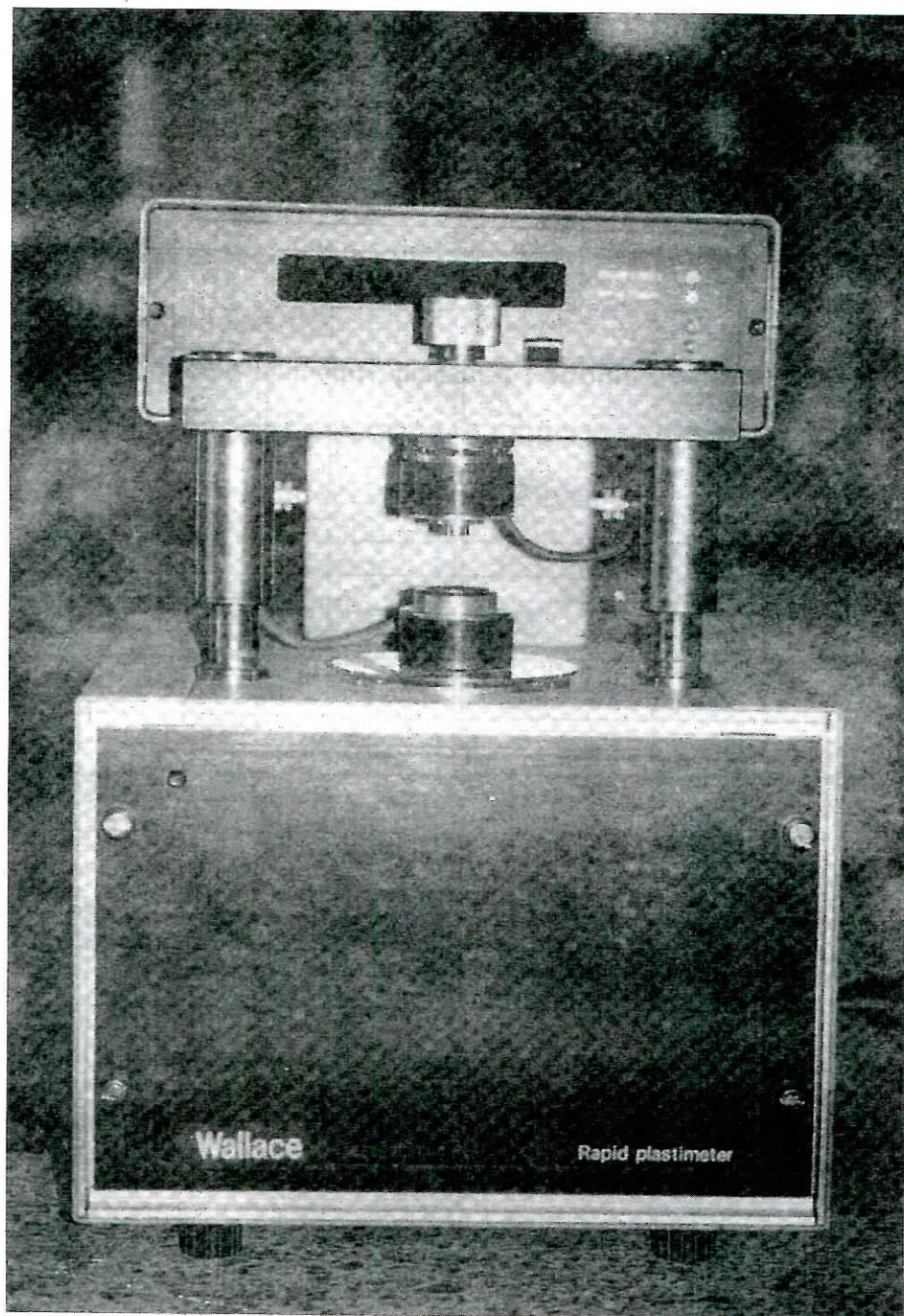
นำค่ามัธยฐาน (median) ของชิ้นทดสอบ มาคำนวณหาดัชนีความอ่อนตัว ดังนี้

$$\text{PRI} = \frac{P_{30}}{P_0} \times 100$$

เมื่อ PRI = ดัชนีความอ่อนตัว (Plasticity Retention Index)

P_0 = มัธยฐานค่าความอ่อนตัวของยางชุดที่ไม่อ่อน

P_{30} = มัธยฐานค่าความอ่อนตัวของยางชุดที่อบแล้ว

รูปที่ 2 เครื่องพลาสติมิเตอร์ แบบ Wallace

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF PLASTICITY RETENTION INDEX

Sample from.....

การทดสอบสี

(Determination of Colour)

สี เป็นสมบัติสำคัญของยางแท่งที่ผลิตจากน้ำยาง เมื่อเปรียบเทียบสีของตัวอย่างยางกับสีมาตรฐาน ต้องไม่เกินขีดจำกัดที่กำหนดไว้ เพื่อประโยชน์ในการนำยางไปทำผลิตภัณฑ์ที่ต้องการความใส หรือมีสีต่างๆ

1. เอกสารอ้างอิง

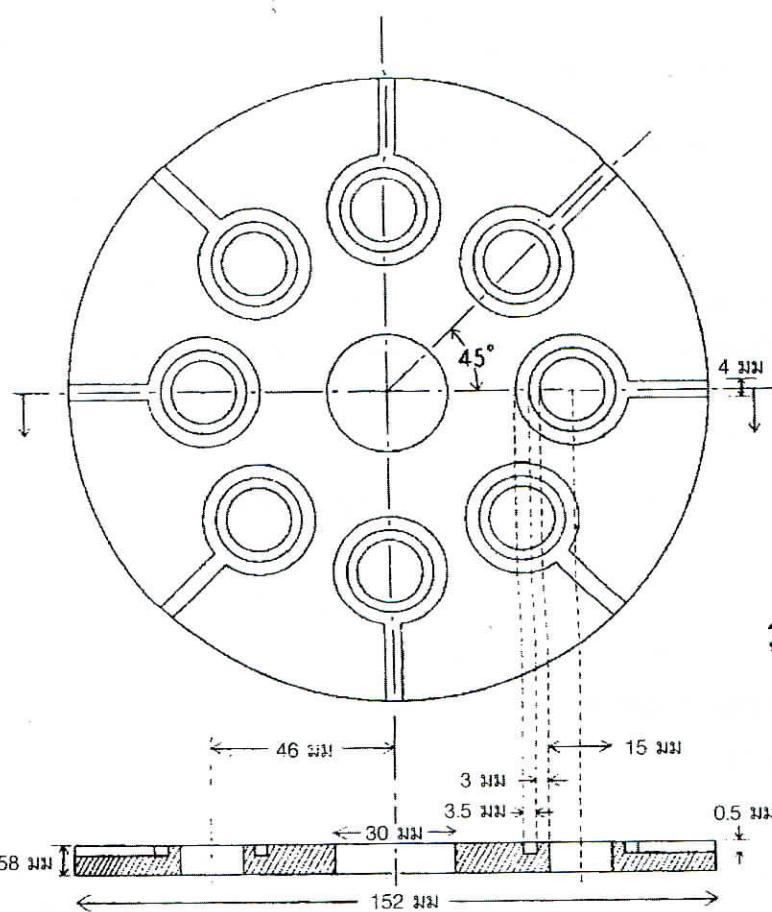
ASTM D 3157-84 : Standard Test Method for Rubber from Natural Sources - Color

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

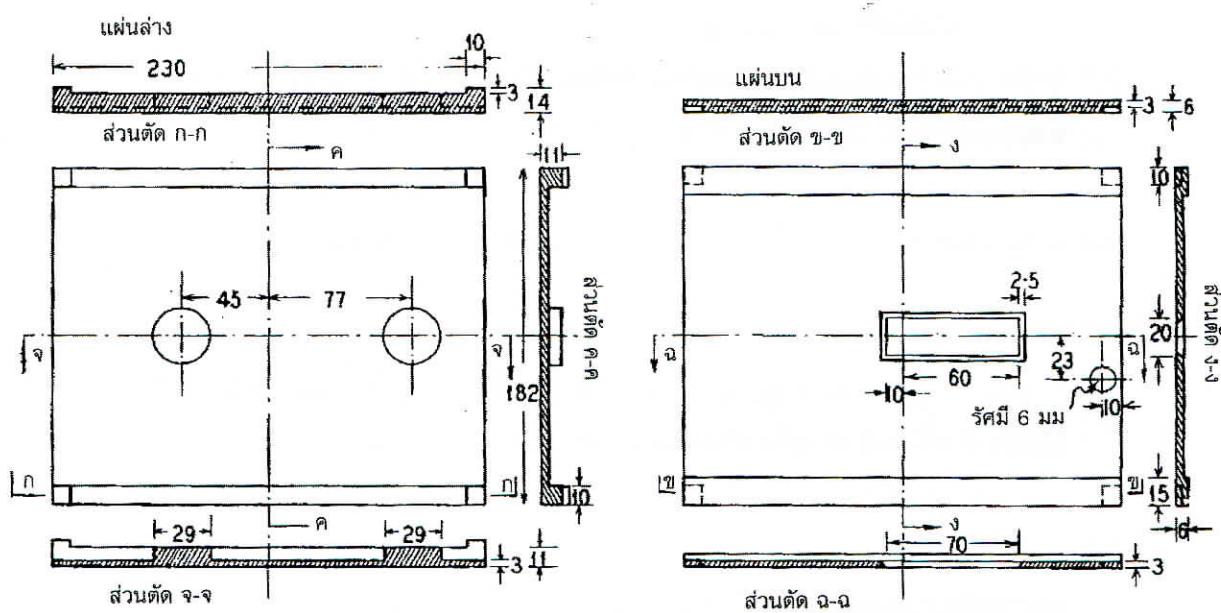
- 2.1 เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
- 2.2 เครื่องวัดความหนา (thickness gauge)
- 2.3 เครื่องตัดตัวอย่าง (Wallace punch)
- 2.4 เครื่องอัดไฮดรอลิก (hydraulic press)
- 2.5 แบบพิมพ์ (mould) สำหรับอัดตัวอย่าง ทำด้วยสแตนเล斯หรืออลูมิเนียมหนา 1.6 มม. ± 0.5 มม.
และมีช่องสำหรับใส่ตัวอย่าง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 14 มม. จำนวน 8 ช่อง (รูปที่ 3)
มีแผ่นสแตนเลส หรืออลูมิเนียมความหนาเท่ากัน 2 แผ่น ประกอบแบบพิมพ์
- 2.6 กล่องสำหรับใช้เทียบสี (รูปที่ 4)
- 2.7 สีมาตรฐาน Lovibond Comparator Discs "Rubber Latex Colours Amber Units"
ชิ่งประกอบด้วย No 4/19 A สี 1-5 หน่วย แต่ละหน่วยต่างกัน 0.5 หน่วย
และ No 4/19 B สี 5-16 หน่วย แต่ละหน่วยต่างกัน 1 หน่วย
- 2.8 แผ่นฟิล์มพอลิเอสเตอร์หรือเซลลูโลส ชนิดแผ่นใสหนา 0.025 มม.

3. วิธีการทดสอบ

- 3.1 นำยางที่เตรียมไว้ 20 กรัม $\pm$ 5 กรัม ผ่านเครื่องบดชิ่งมีน้ำเย็นผ่านลูกกลิ้งที่ปรับช่องห่างไว้แล้ว 2 ครั้ง แล้วพับครึ่ง ตบด้วยมือเบาๆ ให้ได้ความหนาระหว่าง 3.2 มม. - 3.6 มม.
- 3.2 ตัดตัวอย่างให้ได้ชิ้นทดสอบ จำนวน 2 ชิ้น และนำมาประกอบกัน
- 3.3 วางชิ้นทดสอบลงในแบบพิมพ์ ประกอบแบบพิมพ์ด้วยแผ่นฟิล์มพอลิเอสเตอร์หรือเซลลูโลส แล้วประกอบด้วยแผ่นสแตนเลสหรืออลูมิเนียม
- 3.4 นำเข้าเครื่องอัด ที่ความดัน 500 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว อุณหภูมิ $150^{\circ}\text{C} \pm 3^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 5 นาที $\pm$ 30 วินาที
- 3.5 เปรียบเทียบสีชิ้นทดสอบกับสีมาตรฐาน Lovibond

รูปที่ 3 เบ้าพิมพ์สำหรับอัดตัวอย่าง

(หน่วยเป็นมิลลิเมตร)

รูปที่ 4 กล่องสำหรับใช้เทียบสี

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF COLOUR

Sample from.....

การทดสอบความหนืด (Determination of Mooney Viscosity - V_R)

ความหนืด เป็นสมบัติที่ระบุคุณภาพด้านการนำยางไปใช้ ค่าของความหนืดสัมพันธ์โดยตรงกับน้ำหนักโมเลกุลของยาง ยางที่มีความหนืดสูงหมายความว่า ยางนั้นมีน้ำหนักโมเลกุลมาก ยางที่มีความหนืดสูงจะแข็งมาก เมื่อนำไปใช้ ต้องใช้เวลานานในการบดให้ยางนิ่ม หรือให้ยางมีความหนืดลดลง หันนี้ เพราะโมเลกุลยางถูกตัดตอนให้ลับลงขณะที่บดยาง เมื่อยางนิ่มตามต้องการแล้วจึงจะสามารถผสมสารเคมีต่างๆ ได้

1. เอกสารอ้างอิง

- 1.1 ISO R 289-1963 : Determination of viscosity of natural and synthetic rubber by the shearing disc viscometer
- 1.2 ASTM D 1646-94 : Standard Test Methods for Rubber-Viscosity, Stress-Relaxation, and Pre-Vulcanization Characteristics (Mooney Viscometer)

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องวัดความหนืดแบบ Mooney (Mooney Viscometer)

3. วิธีการทดสอบ

- 3.1 ตรวจสอบอุณหภูมิของช่องใส่ยางให้คงที่ที่อุณหภูมิ 100°C อุ่นโรเตอร์ (rotor) โดยใส่ลงในช่องใส่ยางให้ร้อนเป็นเวลา 2 นาที
- 3.2 นำโรเตอร์ออกจากช่องใส่ยาง
- 3.3 แบ่งยางที่เตรียมไว้ประมาณ 25 กรัม ออกเป็นสองส่วนเท่าๆ กัน โดยแต่ละส่วนมีความหนาประมาณ 6 มม. และมีน้ำหนักประมาณ 12.5 กรัม นำยางประกอบด้านบนและล่างของโรเตอร์ ใส่ในช่องใส่ยาง แล้วเดินเครื่อง เครื่องจะอุ่นยางเป็นเวลา 1 นาที และโรเตอร์หมุนวัดความหนืดเป็นเวลา 4 นาที

4. การบันทึกผล

ให้บันทึกผลความหนืดที่อ่านได้จากเครื่องพร้อมระบุเงื่อนไขการทดสอบดังนี้

$xML (1+4) 100^{\circ}C$

เมื่อ x = ค่าความหนืดที่อ่านได้จากเครื่อง

M = Mooney Viscosity

L = โรเตอร์ใหญ่ (ในการนีที่ยางแข็งมากใช้โรเตอร์เล็ก ให้ใช้อักษร S)

1 = เวลาที่ใช้ในการอุ่นยาง หน่วยเป็นนาที

4 = เวลาที่โรเตอร์หมุนวัดความหนืด หน่วยเป็นนาที

$100^{\circ}C$ = อุณหภูมิที่ใช้ในการทดสอบ

การทดสอบสมบัติการคงรูป

(Determination of Vulcanisation Characteristics)

การคงรูป หมายถึง การเกิดปฏิกิริยาเชื่อมโยงระหว่างสายโมเลกุลยาง (crosslink) ซึ่งเกิดขึ้น เมื่อยางผสมสารเคมี (compounded rubber) ได้รับความร้อนหรือพลังงานในระยะเวลาที่เหมาะสม

การทดสอบสมบัติการคงรูป กำหนดวิธีวัดสมบัติการคงรูปของยางโดยใช้เครื่องมือทดสอบหาเวลา และลักษณะการคงรูป (rheometer) ด้วยว่าที่จะทดสอบเป็นยางผสมสารเคมี ซึ่งมีการผสมได้ 2 แบบ คือ

1. สูตร ACS#1 ใช้สำหรับยางธรรมชาติที่ไม่ผสมสารตัวเติม หรือผสมสารตัวเติมชนิดที่ไม่ใช่ เช่นมาดำ
2. สูตร ACS#2 ใช้สำหรับยางธรรมชาติที่ใช้เช่นมาดำเป็นสารตัวเติม

1. เอกสารอ้างอิง

- 1.1 ISO 2390-1973(E) : Rubber test mixes-Preparation, mixing and vulcanisation-Equipment and procedures
- 1.2 ISO 1658-1973(E) : Natural rubber (NR) - Test recipes and evaluation of vulcanisation characteristics
- 1.3 ASTM D 3184-89 : Standard Test Methods for Rubber-Evaluation of NR (Natural Rubber)
- 1.4 SMR Bulletin No.7: RRIM test methods for Standard Malaysian Rubbers SMR bulletin no. 7, (1970), p 30-31
- 1.5 ISO 3417-1977(E) : Rubber-Measurement of vulcanisation characteristics with the oscillating disc curemeter
- 1.6 ASTM D 2084-93 : Standard Test Method for Rubber Property-Vulcanisation Using Oscillating Disk Cure Meter
- 1.7 ASTM D 5289-93a : Standard test Method for Rubber Property-Vulcanisation Using Rotorless Cure Meter

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องบดสองลูกกลิ้ง (two-roll mill) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว ลูกกลิ้งทั้งสองหมุนด้วยความเร็วในอัตราส่วน 1:1.1-1:1.5 (ลูกกลิ้งตัวหน้า : ลูกกลิ้งตัวหลัง) และลูกกลิ้งตัวหลังหมุนด้วยความเร็ว 31 รอบต่อนาที
- 2.2 เครื่องมีดทดสอบเวลาและลักษณะการคงรูป (rheometer)
- 2.3 มีด (roll knife)

3. สารเคมี

- 3.1 ซิงค์ออกไซด์ (zinc oxide)
- 3.2 กำมะถัน (sulphur)
- 3.3 กรดสเตียริก (stearic acid)
- 3.4 เซม่าดำ เอชเออเอฟ (carbon black HAF)
- 3.5 เอ็มบีที (2-mercaptobenzothiazole, MBT)
- 3.6 ทีบีบีเอส (N-tert-butyl-2-benzothiazylsulphenamide, TBBS)

4. วิธีการทดสอบ

4.1 เตรียมยางผสมสารเคมี

เตรียมยางผสมสารเคมีตามสูตรและวิธีการบดผสมที่กำหนดในมาตรฐาน ISO 1658-1973(E), ASTM D 3184-89 Rubber-Evaluation of NR (Natural Rubber) หรือตาม RRIM test methods for Standard Malaysian Rubbers

4.1.1 สูตรยางผสมสารเคมี

ยางและสารเคมี	ปริมาณ (ส่วนโดยน้ำหนัก)	สูตร ACS#1	สูตร ACS#2
ยางธรรมชาติ	100.00	100.00	
ซิงค์ออกไซด์ (zinc oxide)	6.00		5.00
กำมะถัน (sulphur)	3.50		2.25
กรดสเตียริก (stearic acid)	0.50		2.00
เขม่าดำ เอชเอเอฟ (carbon black HAF)	-		35.00
เอ็มบีที (MBT) ^{1/}	0.5		-
ทีบีบีเอส (TBBS) ^{2/}	-		0.70
รวม	110.50		144.95

1/ = 2-mercaptobenzthiazole

2/ = N-tert-butyl-2-benzthiazylsulphenamide

4.1.2 ขั้นตอนบดผสม

ปริมาณยางผสมสารเคมีที่จะบดผสม (batch size) หน่วยเป็นกรัม ขึ้นกับขนาดเครื่องบด ดังนี้

เครื่องบด 2 ลูกกลิ้งขนาดเล็กผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว แนะนำให้ใช้ 3 เท่า

เครื่องบด 2 ลูกกลิ้งขนาดเล็กผ่าศูนย์กลาง 10 นิ้ว แนะนำให้ใช้ 10 เท่า

อุณหภูมิบดผสม 70°C ± 5°C

วิธีบดสูตร ACS#1

เวลา (นาที)   เวลาสะสม (นาที)

1) ตรวจสอบอุณหภูมิลูกกลิ้งให้ได้ $70^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$		
2) ตั้งระยะห่างลูกกลิ้ง 0.50 มม. นำยางเข้าบด โดยไม่ให้พันลูกกลิ้ง 2 ครั้ง	1	1
3) ตั้งระยะห่างลูกกลิ้ง 1.40 มม. นำยางเข้าบด ให้พันลูกกลิ้งหน้า เมื่อยางถูกบดนิ่มและเริ่มเรียบ ให้ปรับระยะห่างลูกกลิ้งเป็น 1.90 มม.	4	5
4) เติมกรดสเตียริก	2	7
5) เติมซิงค์ออกไซด์ กำมะถัน และเอ็นบีที	4	11
6) ตัดยางระยะ $3/4$ ของยางจากแต่ละด้านโดยสลับด้านซ้ายและขวา ด้านละ 3 ครั้ง	2	13
7) ตัดยางผสมสารเคมีออกจากลูกกลิ้ง ตั้งระยะห่างระหว่างลูกกลิ้งเป็น 0.80 มม. นำยางผ่านลูกกลิ้งจำนวน 6 ครั้ง ยางที่ผ่านลูกกลิ้งออกมากแต่ละครั้งมีวนเป็นรูปทรงกระบอก ไปปลายข้างหนึ่งเข้าเครื่องในการบดครั้งต่อๆ ไป ส่วนครั้งที่ 6 รีดยางออกมากเป็นแผ่นให้มีความหนาไม่น้อยกว่า 6 มม.	2	15
รวมเวลา	15	15
8) ซั่งและบันทึกน้ำหนักยางผสมสารเคมีหลังการบด หากแตกต่างจากน้ำหนักที่คำนวณจากสูตรมากกว่า 0.5% ให้บดยางผสมสารเคมีซุดใหม่		

วิธีบีดสูตร ACS#2

	เวลา (นาที)	เวลาสะสม (นาที)
1) ตรวจสอบอุณหภูมิลูกกลิ้งให้ได้ $70^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$		
2) ตั้งระยะห่างลูกกลิ้ง 0.50 มม. นำยางเข้าบด โดยไม่ให้พันลูกกลิ้ง 2 ครั้ง	1	1
3) ตั้งระยะห่างลูกกลิ้ง 1.40 มม. นำยางเข้าบด ให้พันลูกกลิ้งหน้าจันยางถูกบดนิ่มและเริ่มเรียบ	4	5
4) เติมกรดสเตียริก	2	7
5) เติมซิงค์ออกไซด์ กำมะถัน ตัดยางระยะ $3/4$ ของยางจากแต่ละด้าน ด้านละ 1 ครั้ง	2	9
6) เติมเขม่าดำ เมื่อเติมไปได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ให้ปรับระยะห่างลูกกลิ้งเป็น 1.9 มม. แล้วตัดยางระยะ $3/4$ ของยางจากแต่ละด้าน ด้านละ 1 ครั้ง แล้วเติมเขม่าดำที่เหลือและส่วนที่ตอกหล่นลงในถาดใต้ลูกกลิ้งจนหมด ตัดยางระยะ $3/4$ ของยางจากแต่ละด้าน ด้านละ 1 ครั้ง	10	19
7) เติม ทีบีบีเอส แล้วตัดยางระยะ $3/4$ ของยางจากแต่ละด้าน โดยลับด้านซ้ายและขวา ด้านละ 3 ครั้ง	3	22
8) ตัดยางผสมสารเคมีออกจากลูกกลิ้ง ตั้งระยะห่างระหว่างลูกกลิ้งเป็น 0.8 มม. นำยางผ่านลูกกลิ้งจำนวน 6 ครั้ง ยางที่ผ่านลูกกลิ้งออกมาแต่ละครั้งมีวนเป็นรูปทรงกระบอกใส่ปลายข้างหนึ่งเข้าเครื่องในการบดครั้งต่อๆ ไป ส่วนครั้งที่ 6 รีดยางออกมาเป็นแผ่นให้มีความหนาไม่น้อยกว่า 6 มม.	<u>3</u> <u>25</u>	<u>25</u>
รวมเวลา	<u>25</u>	<u>25</u>
9) ชั่งและบันทึกน้ำหนักยางผสมสารเคมีหลังการบด หากแตกต่างจากน้ำหนักที่คำนวณจากสูตรมากกว่า 0.5% ให้บดยางผสมสารเคมีซุดใหม่		

วิธีบดสูตร ACS#1 โดยใช้มาสเตอร์เบช (masterbatch)

กรณีต้องการผสมยางสูตร ACS#1 จำนวนหลายตัวอย่าง เพื่อความสะดวกและแม่นยำถูกต้องมากขึ้น ให้ใช้วิธีเตรียมสารเคมีผสมยางให้อยู่ในรูปมาสเตอร์เบชของ (1) เอ็มบีที และ (2) กำมะถัน

ส่วนผสม มาสเตอร์เบช

ยางและสารเคมี	ปริมาณ (ส่วนโดยน้ำหนัก)	
	มาสเตอร์เบช	กำมะถัน
ยางธรรมชาติ	100	100
ซิงค์ออกไซด์	120	120
กรดสเตียริก	10	10
เอ็มบีที	20	-
กำมะถัน	-	140
รวม	<u>250</u>	<u>370</u>

ส่วนผสมของยางผสมสารเคมี

	น้ำหนัก (กรัม)
ตัวอย่างยาง	95
มาสเตอร์เบชเอ็มบีที	6.25
มาสเตอร์เบชกำมะถัน	9.25
รวม	<u>110.50</u>

ขั้นตอนการบดมาสเตอร์เบช

ในการบดมาสเตอร์เบช ใช้เครื่องบดซึ่งมีน้ำเย็นผ่านลูกกลิ้ง

- ตั้งระยะห่างลูกกลิ้ง 0.60 มม. นำยางเข้าบดให้พื้นลูกกลิ้งหน้า จนยางถูกบดนิ่มและเรียบ และให้มีปริมาณยางที่ค้างบนลูกกลิ้ง (bank) พอดุมครว
- เติมสารเคมีช้าๆ และปรับระยะห่างลูกกลิ้งเพื่อให้ปริมาณยางที่ค้างบนลูกกลิ้งคงเหมือนเดิม ก่อนเติมสารเคมี เมื่อเติมสารเคมีลงไปได้ประมาณ 80% ระยะห่างลูกกลิ้งควรเป็น 1.00 มม.
- ตัดยางระยะ 3/4 ของยางจากแต่ละด้าน ด้านละ 1 ครั้ง เติมสารเคมีที่เหลือแล้วตัดยางระยะ 3/4 ของยางจากแต่ละด้านลับด้านซ้ายและขวา จนกระทั่งสารเคมีกระจายสม่ำเสมอ

4. ตัดยางออกจากลูกกลิ้ง ตั้งระยะห่างระหว่างลูกกลิ้งให้แคบที่สุด นำยางผ่านลูกกลิ้ง จำนวน 3 ครั้ง ยางที่ผ่านลูกกลิ้งออกมาแต่ละครั้ง ม้วนเป็นรูปทรงกระบอก ใส่ปลายข้างหนึ่งเข้าเครื่องในการบดครั้งต่อๆ ไป
5. ตั้งระยะห่างลูกกลิ้ง 1.42 มม. รีดยางออกมาเป็นแผ่น

ขั้นตอนการบดยางผสมสารเคมี

	เวลา (นาที)	เวลาสะสม (นาที)
1) ตรวจสอบอุณหภูมิลูกกลิ้งให้ได้ $70^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$		
2) ตั้งระยะห่างลูกกลิ้ง 0.76 มม. นำยางเข้าบดให้พันลูกกลิ้งหน้าตัดยางระยะ $3/4$ ของยางจากแต่ละด้าน слับด้านซ้ายและขวา ด้านละ 3 ครั้ง	0.75	0.75
3) เติมมาสเตอร์เบนซ์เอ็มบีที และมาสเตอร์เบนซ์กำมะถันลงบดรวมกับยาง ตัดยางระยะ $3/4$ ของยางจากแต่ละด้าน слับด้านซ้ายและขวา ด้านละ 6 ครั้ง ตัดยางออกจากลูกกลิ้ง นำยางผ่านลูกกลิ้ง 3 ครั้ง ยางที่ผ่านลูกกลิ้งออกมาแต่ละครั้ง ม้วนเป็นรูปทรงกระบอก ใส่ปลายข้างหนึ่งเข้าเครื่องในการบดครั้งต่อๆ ไป	2.00	2.75
4) ตั้งระยะห่างลูกกลิ้ง 1.42 มม. รีดยางออกมาเป็นแผ่น	0.25	3.00
	รวมเวลา	3.00

การเก็บยางผสมสารเคมี

แนะนำให้เก็บค้างคืนและไม่เกิน 24 ชั่วโมง โดยเก็บในที่มืด แห้ง และที่อุณหภูมิห้องหรือที่อุณหภูมิ $20^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ การเก็บยางผสมสารเคมีไว้เป็นเวลานาน อาจเกิดการบลูม (bloom) ของสารเคมีได้ โดยสังเกตจากคราบบนผิวของยาง หากเกิดขึ้นต้องเตรียมยางผสมสารเคมีชุดใหม่

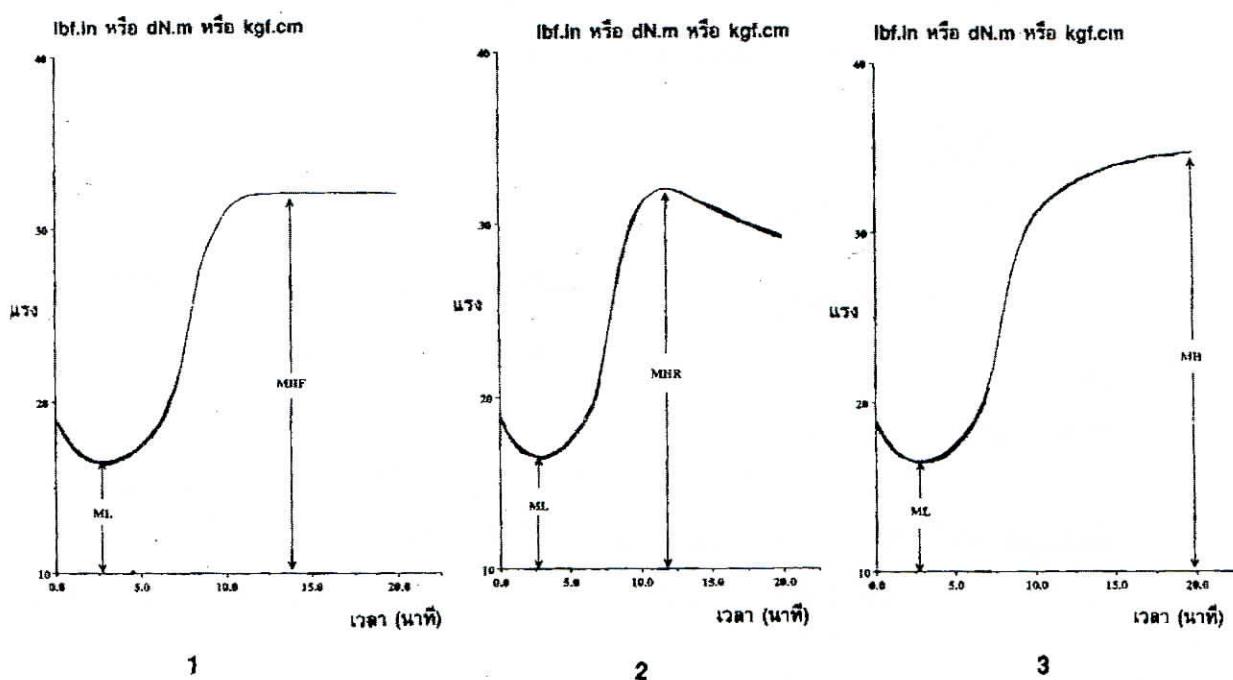
การเก็บมาสเตอร์เบนซ์

มาสเตอร์เบนซ์กำมะถันและมาสเตอร์เบนซ์เอ็มบีที ต้องเก็บในถุงปิดมิดชิดในที่แห้งที่อุณหภูมิห้อง หรือที่อุณหภูมิ $20^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ และไม่ควรเก็บไว้นานเกิน 3 เดือน

4.2 ทดสอบสมบัติการคงรูปด้วยเครื่องทดสอบเวลาและลักษณะการคงรูป

หลักการ

นำยางผสมสารเคมีใส่ในช่องไส้ยางชั่งภายในมีโรเตอร์แกะง่ามุม $1^{\circ} - 5^{\circ}$ ตั้งอุณหภูมิช่องไส้ยางตามที่ต้องการ เช่น 140°C , 150°C , หรือ 160°C แรงด้านที่ยางกระทำกับการหมุนของจานโลหะจะถูกวัดเป็นค่าแรง (torque) ขณะที่ยางได้รับความร้อน จะเกิดการเริ่มคงรูปขึ้น ยางจะมีความหนืดเพิ่มขึ้นทำให้ค่าแรงที่อ่านได้สูงขึ้น ยางจะเกิดคงรูปเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ให้ความร้อน จนกระทั่งเกิดการคงรูปสมบูรณ์ จะลังเกตเห็นว่าค่าแรงที่เกิดขึ้นถึงจุดสูงสุด และเริ่มมีค่าคงที่ดังตัวอย่างกราฟในภาพประกอบ

กราฟแสดงลักษณะการคงรูปของยาง (cure characteristic) มี 3 ลักษณะ

1. กราฟที่แสดงค่าสูงสุดแล้วคงที่เป็นเส้นราบ (flat curve หรือ plateau curve)
2. กราฟที่แสดงค่าสูงสุดแล้วลดลง (reverting curve)
3. กราฟที่แสดงค่าเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาการทดสอบ (marching curve)

ความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ ที่แสดงในกราฟมีดังนี้

ML = ค่าแรงต่ำสุด (minimum torque) หน่วยเป็น kgf-cm หรือ dN-m หรือ lbf-in

MHF = ค่าแรงสูงสุด (maximum torque) ของ plateau curve หน่วยเป็น kgf-cm หรือ dN-m หรือ lbf-in

MHR = ค่าแรงสูงสุด (maximum torque) ของ reverting curve หน่วยเป็น kgf-cm หรือ dN-m หรือ lbf-in

MH = ค่าแรงณ เวลาที่กำหนด หน่วยเป็น kgf-cm หรือ dN-m หรือ lbf-in

t'_{S_1} = เวลาที่ค่าแรงสูงขึ้นจากค่าแรงต่ำสุด 1 หน่วย โดยกำหนดโดยเดอร์ แกว่งทำมุน 1 ° หน่วยเป็นนาที

t'_{S_2} = เวลาที่ค่าแรงสูงขึ้นจากค่าแรงต่ำสุด 2 หน่วย โดยกำหนดโดยเดอร์ แกว่งทำมุน 3 ° หน่วยเป็นนาที

t'_{S_1} และ t'_{S_2} เรียกว่า เวลา Yang เริ่มคงรูป (inductive time หรือ scorch time) นิยม เขียนย่อเป็น t'_S

t'_{50} = เวลาที่ค่าแรงเป็น 50 เปอร์เซ็นต์ ของค่าแรงสูงสุด หน่วยเป็นนาที

t'_{90} = เวลาที่ค่าแรงเป็น 90 เปอร์เซ็นต์ ของค่าแรงสูงสุด หน่วยเป็นนาที นิยมเรียกค่านี้ว่า เวลา Yang คงรูป (cure time หรือ optimum cure time)

5. การคำนวณ

$$\text{ค่าแรงที่ } t'_{50} = ML + 0.5(MH - ML)$$

$$\text{ค่าแรงที่ } t'_{90} = ML + 0.9(MH - ML)$$

6. การรายงานผล

6.1 ระบุแบบของเครื่องมือทดสอบเวลาและลักษณะการคงรูป

6.2 ระบุอุณหภูมิที่ทดสอบ

6.3 รายงานค่า ML, MH, t'_{S_2} และ t'_{90}

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF CURE CHARACTERISTICS

Rotor type.....

Sample from.....

Arc.....

การทดสอบปริมาณสารที่ถูกสกัดด้วยอะซีโตน (Determination of Acetone Extract)

สารที่ถูกสกัดด้วยอะซีโตน หมายถึง สารอื่นที่ไม่ใช่ยางที่มีอยู่ในยางตามธรรมชาติ ได้แก่ กรดไขมัน สเตอรอล (sterols) คิวบราชิตอล (quiubrachitol) และ เรซิน (resins) เป็นต้น

1. เอกสารอ้างอิง

SMR Bulletin No. 7 : RRIM Test Methods for Standard Malaysian Rubbers., Revised Edition 1992.

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
- 2.2 ชุดสกัดแบบ Soxhlet (Soxhlet extraction apparatus) ซึ่งสามารถสกัดได้ 80 ครั้ง ในระยะเวลา 16 ชั่วโมง ± 0.5 ชั่วโมง
- 2.3 เตาควบคุมอุณหภูมิ หรือ อ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ
- 2.4 เครื่องซับแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม
- 2.5 ขวดแก้วก้นกลม (round bottom flask) ขนาด 150 มล.
- 2.6 กระบอกตวง (cylinder) ขนาด 100 มล.
- 2.7 กระดาษรองเบอร์ 1 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12.5 ซม.
- 2.8 ตู้อบ อุณหภูมิ 0 °C - 200 °C
- 2.9 โถแก้วดูดความชื้น (desiccator) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 ซม. - 30 ซม.
- 2.10 หลอดใส่ตัวอย่าง (thimble)

3. สารเคมี

- 3.1 อะซีโตน (acetone)

4. วิธีการทดสอบ

- 4.1 นำยางที่เตรียมไว้ 25 กรัม ผ่านเครื่องบด ซึ่งมีน้ำเย็นผ่านลูกกลิ้งที่ปรับช่องห่างให้แคบที่สุด จำนวน 2 ครั้ง ทิ้งไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลาประมาณครึ่งชั่วโมง
- 4.2 ชั่งให้ได้น้ำหนัก 5 กรัม ละเอียด 0.0001 กรัม ตัดเป็นชิ้นเล็กๆ ห่อด้วยกระดาษกรอง ใส่ในหลอดใส่ตัวอย่าง และนำไปใส่ในชุดสกัด

- 4.3 เติมอะซีโตน จำนวน 100 มล. ลงในขวดแก้วกันกลมขนาด 150 มล. ที่สะอาด แห้ง
- 4.4 ลักษณ์เป็นเวลา 16 ชั่วโมง $\pm$ 0.5 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ $70^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ โดยใช้เตาควบคุมอุณหภูมิ หรืออ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ
- 4.5 นำยางไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิ $70^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ทำให้เย็นในโถแก้วดูดความชื้น และซึ่งน้ำหนักยาง

5. การคำนวณ

ปริมาณสารที่ถูกสกัดด้วยอะซีโตนคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

$$\text{ปริมาณสารที่ถูกสกัดด้วยอะซีโตน} = \frac{A - B}{A} \times 100 \%$$

เมื่อ A = น้ำหนักชิ้นทดสอบก่อนสกัดด้วยอะซีโตน หน่วยเป็นกรัม
 B = น้ำหนักชิ้นทดสอบหลังสกัดด้วยอะซีโตน หน่วยเป็นกรัม

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF ACETONE EXTRACT

Sample from.....

การทดสอบการเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ (Determination of Accelerated Storage-Hardening)

การเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ เป็นการเพิ่มความหนืดของยาง เนื่องจากเกิดการเชื่อมโยง (crosslinks) ระหว่างโมเลกุลยาง ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิกิริยาเคมีแบบค้อนเด่นเช่น (condensation) ของกลุ่มอัลดีไฮด์เป็นส่วนใหญ่ และบางส่วนของกลุ่มเพ้อออกซิเดต (peroxidic group) ที่มีอยู่ในโมเลกุลยางตามธรรมชาติ ดังนั้น ค่าที่ได้จากการทดสอบการเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ จึงเป็นค่าที่แสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงความหนืดของยาง

การทดสอบการเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ มี 2 วิธี คือ

1. วิธีวอลเลส (Wallace accelerated storage-hardening test-WASHT)
2. วิธีมูนนี (Mooney accelerated storage-hardening test-MASHT)

วิธีวอลเลส (Wallace accelerated storage-hardening test-WASHT)

วิธีวอลเลส เป็นการวัดค่าความอ่อนตัวของชั้นทดสอบก่อนและหลังการเก็บ ภายใต้ภาวะปฏิกิริยาเร่งให้เกิดความแข็งเพิ่มขึ้น โดยการเก็บชั้นทดสอบไว้เหนือฟอร์สเพนทอกไซด์ ที่ความดันบรรยากาศและที่อุณหภูมิ 60°C นาน 24 ชั่วโมง ± 0.1 ชั่วโมง ค่าความอ่อนตัวของยางที่เพิ่มขึ้น (P) แสดงค่าการเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ

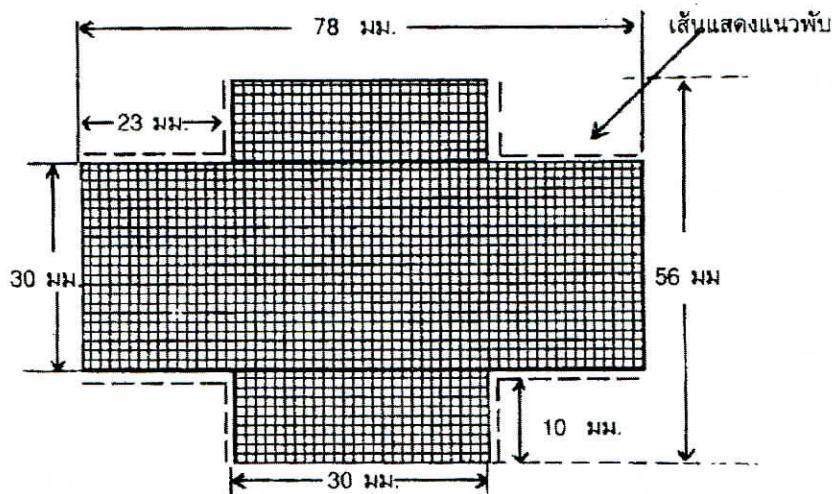
1. เอกสารอ้างอิง

SMR Bulletin No. 7 : RRIM Test Methods for Standard Malaysian Rubbers., Revised Edition 1992.

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
- 2.2 พลาสติกมิเตอร์ แบบ Wallace (Wallace Rapid Plastimeter) พร้อมชุดให้ความร้อน
- 2.3 เครื่องตัดตัวอย่าง (Wallace punch)
- 2.4 เครื่องวัดความหนา (thickness guage)
- 2.5 ตู้อบ (laboratory oven) อุณหภูมิ $0^{\circ}\text{C} - 200^{\circ}\text{C}$
- 2.6 ขาดชั้งพร้อมฝา เส้นผ่าศูนย์กลาง 46 มม. สูง 49 มม.
- 2.7 ที่วางชิ้นตัวอย่าง ทำจากแผ่นกรองสแตนเลส เบอร์ 40 เมช ดังแสดงในรูปที่ 5

- 2.8 คีม (tong) ชนิดลิ้น
- 2.9 ช้อนตักสารเคมี ที่ทนการกัดกร่อนของฟอสฟอรัสเพนทอกไซด์
- 2.10 สารหล่อลื่นสำหรับผนึกขวดซัง
- 2.11 กระดาษมวนบุหรี่ ชนิดฟอกแล้วและเคลือบกรด (Bleached. Unglazed acid free tissue paper) มีความหนาประมาณ 0.04 มิลลิเมตร หรือมีน้ำหนักประมาณ 22 กรัม/ตารางเมตร

รูปที่ 5 ที่ว่างขึ้นตัวอย่าง ทำจากแผ่นกรองสเตนเลส เบอร์ 40 เมช

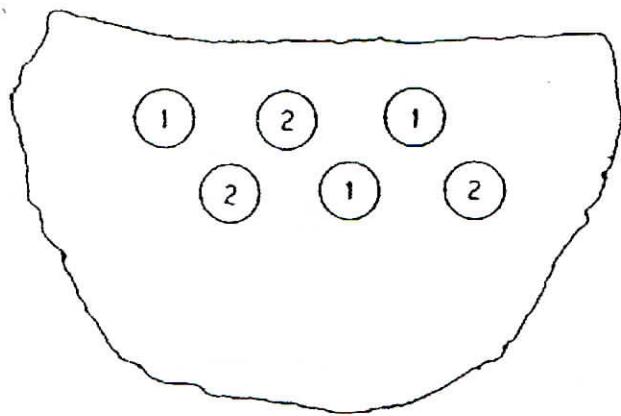
3. สารเคมี

3.1 ฟอสฟอรัสเพนทอกไซด์ (phosphorus pentoxide)

เป็นสารที่มีสมบัติในการกัดกร่อน ดังนั้น ให้ระมัดระวังในการใช้และการเก็บ ต้องบรรจุในภาชนะปิดสนิท เก็บในที่แห้งและที่อุณหภูมิห้อง ขณะใช้สารเคมีควรสวมแวกันนิรภัย และถุงมือยาง

4. วิธีการทดสอบ

- 4.1 นำอย่างที่เตรียมไว้ 20 กรัม $\pm$ 5 กรัม ผ่านเครื่องบดซึ่งมีน้ำเย็นผ่านลูกกลิ้งที่ปรับช่องห่างไว้แล้ว 2 ครั้ง แล้วพับครึ่ง ตอบด้วยมือเบาๆ ให้ได้ความหนาระหว่าง 3.2 มม. - 3.6 มม.
- 4.2 ตัดตัวอย่างให้ได้ชั้นทดสอบจำนวน 6 ชั้น แบ่งชั้นทดสอบเป็น 2 ชุด ชุดละ 3 ชั้น (หมายเลข 1 และหมายเลข 2 ตามรูป)

- 4.3 นำชิ้นทดสอบหมายเลข 2 วางบนที่วางชิ้นตัวอย่าง ชิ้งอยู่ในขวดซึ่งที่มีฟอลว์สเพน-ทอกไซด์ จำนวน 6 กรัม - 8 กรัม โดยไม่วางชิ้นทดสอบช้อนหรือชิดกัน และปิดฝาให้สนิท
- 4.4 นำไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิ $60^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 30 นาที ตรวจสอบอีกครั้งให้ฝาขวดซึ่งปิดสนิท แล้วอบต่อไปอีก 24 ชั่วโมง ± 0.1 ชั่วโมง
- 4.5 วัดค่าความอ่อนตัวของชิ้นทดสอบทั้ง 2 ชุด โดยใช้วิธีเดียวกับการวัดค่าความอ่อนตัวตามข้อ 3.3 หน้า 28

5. การคำนวณ

การเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ คำนวณได้ดังนี้

$$\Delta P = P_H - P_O$$

เมื่อ P_H = มัธยฐานความอ่อนตัวของยางชุดหมายเลข 2

P_O = มัธยฐานความอ่อนตัวของยางชุดหมายเลข 1

ΔP = ค่าการเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF ACCELERATED STORAGE-HARDENING

Sample from.....

วิธีมูนนี (Mooney accelerated storage-hardening test - MASHT)

วิธีมูนนี เป็นการวัดค่าความหนืดแบบมูนนี (Mooney viscosity) ของชิ้นทดสอบก่อนและหลังการเก็บภายใต้ภาวะปฏิกิริยาเร่งให้เกิดความแข็งเพิ่มขึ้น โดยการเก็บชิ้นทดสอบไว้เหนือฟอสฟอรัสเพนทอกไซด์ ที่อุณหภูมิ $60^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ นาน 48 ชั่วโมง ± 0.1 ชั่วโมง ค่าความหนืดของยางที่เพิ่มขึ้น (ΔV) แสดงค่าการเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ

1. เอกสารอ้างอิง

SMR Bulletin No. 7 : RRIM Test Methods for Standard Malaysian Rubbers., Revised Edition 1992.

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- 2.1 เครื่องวัดความหนืดแบบมูนนี (Mooney viscometer)
- 2.2 ตู้อบ (laboratory oven) อุณหภูมิ $0^{\circ}\text{C} - 200^{\circ}\text{C}$ ขนาดใหญ่ สำหรับบรรจุโถแก้วดูดความชื้นระบบสูญญากาศ (vacuum pump) แบบ BLWA
- 2.3 ปั๊มสูญญากาศ (high vacuum pump)
- 2.4 โถแก้วดูดความชื้นระบบสูญญากาศ แบบ BLWA
- 2.5 เทอร์โมมิเตอร์ช่วง $0^{\circ}\text{C} - 100^{\circ}\text{C}$
- 2.6 กระติกน้ำแข็ง (thermos flask)
- 2.7 ชุดดักจับความชื้น
- 2.8 สารหล่อลื่นใช้กับระบบสูญญากาศ
- 2.9 น้ำแข็งแห้งหรือน้ำแข็งผสมเกลือแกง (อิมตัว)

3. สารเคมี

- 3.1 ฟอสฟอรัสเพนทอกไซด์ (phosphorus pentoxide)
เป็นสารที่มีสมบัติในการกัดกร่อน ดังนั้น ให้ระมัดระวังในการใช้และการเก็บ ต้องบรรจุในภาชนะปิดสนิท เก็บในที่แห้งและที่อุณหภูมิห้อง ขณะใช้สารเคมีควรสวมแurenir กัยและถุงมือยาง
- 3.2 เมทานอล (methanol) ใช้ในอุตสาหกรรม

4. วิธีการทดสอบ

- 4.1 นำยางที่เตรียมไว้จำนวน 50 กรัม ตัดแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนละ 25 กรัม
- 4.2 นำชิ้นทดสอบส่วนแรกมาตัดแบ่งเป็น 2 ชิ้นเท่าๆ กัน หนาประมาณ 6 มม. วางบนแผ่นกันพ老子เลนในโถแก้วดูดความชื้นที่สะอาดและแห้ง ชิ้นบรรจุฟอร์สเพนทอกไซด์ ประมาณ 180 กรัม (ไม่ควรวางชิ้นทดสอบเกิน 15 ชิ้น)
- 4.3 ทาราหรลอลีนที่ฟ้าโดยแก้วและทึก กะวังไม่ให้สารหล่อลื่นอุดช่องทางอากาศเข้า/ออก
- 4.4 เติมเมธานอลลงในกระติกน้ำแข็งและเติมน้ำแข็งแห้งที่ทุบเป็นก้อนเล็กๆ ลงในกระติก จนกระหงเมธานอลอิ่มตัว เพื่อทำให้อากาศที่ผ่านปืนสูญญากาศเย็นลง และป้องกันไม่ให้ความชื้นเข้าไปในปืนสูญญากาศ
- 4.5 ต่อปลายท่อยางข้างหนึ่งของท่อแบบสูญญากาศเข้ากับก้อของโถแก้วดูดความชื้น และต่อปลายท่ออีกข้างหนึ่งกับหลอดแก้วที่มีข้อต่อตำแหน่ง A ของอุปกรณ์สูญญากาศ เปิดเครื่องปืน และเดินเครื่องประมาณ 1 ชั่วโมง
- 4.6 ปิดก้อก ดูดสายยางออก นำโถแก้วดูดความชื้นเข้าตู้อบ ที่อุณหภูมิ $60^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ นาน 48 ชั่วโมง ± 0.1 ชั่วโมง
- 4.7 นำโถแก้วดูดความชื้นออกจากตู้อบ เปิดก้อกอย่างช้าๆ เพื่อให้อากาศเข้า
- 4.8 นำชิ้นทดสอบออกจากโถแก้วดูดความชื้น ทิ้งไว้ให้เย็นไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 24 ชั่วโมง
- 4.9 วัดค่าความหนืด (Mooney viscosity) ของชิ้นทดสอบทั้ง 2 ส่วน โดยใช้วิธีการเดียวกับ การวัดค่าความหนืดตามข้อ 3.3 หน้า 37

หมายเหตุ

1. ถ้ากระแสไฟฟ้าขัดข้องหลัง 10 ชั่วโมงแรกของการอบและการขัดข้องนั้นนานไม่เกินครึ่งชั่วโมง ให้ดำเนินการทดสอบต่อไป ถ้าเกิดเหตุแตกต่างจากที่กล่าว ให้ทดสอบช้ำ
2. ถ้าไม่มีน้ำแข็งแห้ง ให้ใช้น้ำแข็งอิ่มตัวด้วยเกลือแกง

5. การคำนวณ

การเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ คำนวณได้ดังนี้

$$\Delta V = V_H - V_O$$

เมื่อ V_H = ค่าความหนืดของยางส่วนที่ 1

V_O = ค่าความหนืดของยางส่วนที่ 2

ΔV = ค่าการเพิ่มความแข็งระหว่างการเก็บ

(LABORATORY NAME)

LAB. CODE.....

DETERMINATION OF ACCELERATED STORAGE-HARDENING

Sample from.....

รายการเครื่องมือ วัสดุวิทยาศาสตร์ และสารเคมี สำหรับใช้ในการทดสอบสมบัติต่างๆ ของตัวอย่างยางแท่งเอสทีอาร์

การเตรียมตัวอย่าง

เครื่องมือ/อุปกรณ์

- เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill) เป็นเครื่องบดที่มีลูกกลิ้ง 2 ลูก ขนาดเลี้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว วางเรียงขนานกัน ลูกกลิ้งทั้งสองหมุนด้วยความเร็วในอัตราส่วน 1:1.1 - 1:1.5 (ลูกกลิ้งตัวหน้า : ลูกกลิ้งตัวหลัง) และลูกกลิ้งตัวหลังหมุนด้วยความเร็ว 31 รอบต่อนาที
- กะบะสแตนเลสแบ่งเป็นช่องๆ
- กรรไกร
- แผ่นตะกั่ว
- เวอร์เนียคลิปเปอร์
- ถุงพลาสติกพอลิเอทธิลีน

การทดสอบปริมาณลิงสกประก

เครื่องมือ/อุปกรณ์

- เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
- ขวดแก้วรูปชมฟู (conical flask) ขนาด 500 มล. และ 1000 มล.
- เทอร์โมมิเตอร์ ช่วง 100 °C - 200 °C
- ตัวกรอง (sieve)
ตัวกรองทำด้วยเหล็กสแตนเลส รูปทรงกระบอก มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 30 มม. หนา 2 มม. - 3 มม. สูง 13 มม. มีแผ่นตะแกรงขนาด 325 เมช หรือ 44 ไมครอน บัดกรีติดกับตัวกรองด้านหนึ่ง ตัวกรองรวมแผ่นตะแกรงมีน้ำหนักประมาณ 15 กรัม
- เครื่องซั่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม
- ตู้อบ อุณหภูมิ 0 °C - 200 °C
- ตู้อบสำหรับอุปกรณ์เครื่องแก้ว
- เตาสำหรับต้ม ชีบควบคุมอุณหภูมิได้ 140 °C
- กรวยสำหรับกรอง ลักษณะเป็นกรวย 2 ชั้น ทำด้วยทองเหลือง
- ถุงกลมมีขอบ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 7.5 ซม. บุด้วยแผ่นตะแกรงขนาด 80 เมช
- โถแก้วดูดความชื้น (desiccator) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 ซม. - 30 ซม.

12. อุปกรณ์สำหรับหยดสารเคมีเร่งการละลายยาง เช่น ปิเปต ดิสเพนเซอร์ (dispenser) บิวเรต อัตโนมัติ
13. เตาไฟฟ้า (hot plate) ขนาด 1500 วัตต์
14. คิมสำหรับจับขวดแก้วรูปชามพู่
15. ขวดน้ำ (washing bottle) ขนาด 500 มล.
16. ชุดชาตั้งยึดกรวยสำหรับกรอง
17. กรวยพลาสติก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 16 ซม.
18. กระดาษกรองเบอร์ 1
19. เครื่องทำความสะอาดด้วยคลื่นเสียง (ultrasonic cleaning kit)

สารเคมี

1. น้ำมันสน (mineral turpentine, high aromatic white spirit) มีจุดเดือด $155^{\circ}\text{C} - 195^{\circ}\text{C}$
2. สารเคมีเร่งการละลายยาง (rubber peptising agent)

การทดสอบปริมาณถ้า

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องซั่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม
2. เตาเผาอุณหภูมิสูง (muffle furnace)
3. โถแก้วดูดความชื้น (desiccator) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 ซม.-30 ซม.
4. ถ้วยทนความร้อน (silica crucible) ขนาด 50 มล.
5. คิม (tong) ยาว 18 นิ้ว
6. กระดาษกรองชนิดไร้ถ้า (ashless) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12.5 ซม.

การทดสอบปริมาณสิ่งระเหย

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องซั่งชนิดอ่านได้ละเอียด 0.001 กรัม
2. เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
3. ตู้อบอุณหภูมิ $0^{\circ}\text{C} - 200^{\circ}\text{C}$
4. ถุงพลาสติกโพลิเอทธิลีน ขนาดประมาณกว้าง 4 นิ้ว ยาว 8 นิ้ว หนา 0.06 มม.
5. ถาดอลูมิเนียม ขนาดประมาณกว้าง 6.5 นิ้ว ยาว 14 นิ้ว สูง 1.5 นิ้ว บุด้วยตะแกรงขนาด 7 เมช
6. ที่แขวนถุงพลาสติกพร้อมที่หนีบ

การทดสอบปริมาณไนโตรเจน

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องชั่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม
2. ขวดแก้วสำหรับย้อมสลายแบบ micro-kjeldahl ขนาด 30 มล.
3. ชุดกลั่นแบบ micro-kjeldahl พร้อมอุปกรณ์
4. เครื่องย้อมสลายแบบ 12 หลุม
5. เครื่องกลั่นน้ำ พร้อมเครื่องกรองน้ำ
6. บิวเรต ขนาด 50 มล. พร้อมอุปกรณ์
7. คีม (tong) ชนิดสั้น
8. สายยางชนิดทนความร้อน กรด ด่าง
9. ขวดแก้วอบปริมาตร (volumetric flask) ขนาด 100 มล. 250 มล. 500 มล. และ 1000 มล.
10. กระบอกดูด (cylinder) ขนาด 10 มล. และ 100 มล.
11. บีเป็ต ขนาด 1 มล. 5 มล. 10 มล. และ 25 มล.
12. ขวดแก้วรูป錐形 (conical flask) ขนาด 125 มล.
13. ลูกยางสำหรับดูด
14. บีกเกอร์ ขนาด 600 มล.
15. แท่งแก้วตัน ยาว 8 นิ้ว
16. ข้องตักสารเคมี
17. ขวดแก้วก้นแบน (boiling flask) ขนาด 2 ลิตร พร้อมจุกยาง
18. ขวดแก้วพร้อมอุปกรณ์สำหรับหยดสารเคมี
19. ขวดแก้วใส่สารเคมีชนิดปากกว้าง ขนาด 500 มล.
20. เตาไฟฟ้า (hot plate) ขนาด 1500 วัตต์
21. รายแก้วขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 ซม.
22. โถแก้วดูดความชื้น (desiccator) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 ซม. - 30 ซม.

สารเคมี

1. โพเทลลัซัลเฟตชนิดแห้ง (potassium sulphate anhydrous)
2. คอพเพอร์ซัลเฟตชนิดมีน้ำ 5 โมเลกุล (copper sulphate pentahydrate)
3. ผงซีลีเนียม (selenium powder)
4. โซเดียมไฮดรอกไซด์ (sodium hydroxide)
5. กรดบอริก (boric acid)
6. เมทิลเรด (methyl red)
7. เมทธิลีนบลู (methylene blue)

8. เอทิลอลกอฮอล์ (ethyl alcohol)
9. กรดกำมะถันชนิดเข้มข้น (concentrated sulphuric acid) ความหนาแน่น 1.83 กรัม/มล.
10. เมทิลօร์นจ์ (methyl orange)
11. โซเดียมคาร์บอนแอดซินิดแท็ง (sodium carbonate anhydrous)

การทดสอบด้วยความอ่อนตัว

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
2. พลาสติกมิเตอร์ แบบ Wallace (Wallace Rapid Plastimeter) พร้อมชุดให้ความร้อน
3. เครื่องตัดตัวอย่าง (Wallace punch)
4. เครื่องวัดความหนา (thickness gauge)
5. ตู้อบ (oven)
  - 5.1 ตู้อบ (laboratory oven) ตลอดเวลาการทดสอบต้องควบคุมอุณหภูมิที่ $140^{\circ}\text{C} \pm 0.5^{\circ}\text{C}$ หรือ
  - 5.2 ตู้อบแบบ Wallace (Wallace PRI oven) ตลอดเวลาการทดสอบต้องควบคุมอุณหภูมิที่ $140^{\circ}\text{C} \pm 0.2^{\circ}\text{C}$
ตู้อบทั้งสองชนิดต้องสามารถปรับอุณหภูมิได้รวดเร็ว คือ หลังจากใส่ตัวอย่างและปิดประตูตู้อบ อุณหภูมิต้องกลับไปอยู่ระดับเดิมภายในเวลา 6 นาที
6. กระดาษมวนบุหรี่ ชนิดฟอกแล้วและเคลือบกรด (Bleached, unglazed acid free tissue paper) มีความหนาประมาณ 0.04 มิลลิเมตร หรือมีน้ำหนักประมาณ 22 กรัม/ตารางเมตร

การทดสอบสี

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
2. เครื่องวัดความหนา (thickness gauge)
3. เครื่องตัดตัวอย่าง (Wallace punch)
4. เครื่องอัดไฮดรอลิก (hydraulic press)
5. แบบพิมพ์ (mould) สำหรับอัดตัวอย่าง ทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมหนา 1.6 มม. ± 0.5 มม. และมีช่องสำหรับใส่ตัวอย่าง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 14 มม. จำนวน 8 ช่อง มีแผ่นสแตนเลสหรืออลูมิเนียมความหนาเท่ากัน 2 แผ่น ประกอบแบบพิมพ์

6. กล่องสำหรับใช้เทียบสี
7. สีมาตรฐาน Lovibond Comparator Discs "Rubber Latex Colours Amber Units" ชิ้งประกอบด้วย No 4/19 A สี 1-5 หน่วย แต่ละหน่วยต่างกัน 0.5 หน่วย และ No 4/19 B สี 5-16 หน่วย แต่ละหน่วยต่างกัน 1 หน่วย
8. แผ่นฟิล์มพอลิเอสเตอร์หรือเซลลูโลส ชนิดแผ่นใสหนา 0.025 มม.

การทดสอบความหนืด

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องวัดความหนืดแบบ Mooney (Mooney Viscometer)

การทดสอบสมบัติการคงรูป

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องบดสองลูกกลิ้ง (two-roll mill) ขนาดเลี้นผ่าคูนย์กลาง 6 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว อัตราส่วนความเร็วลูกกลิ้งหน้าต่อลูกกลิ้งหลังเป็น 1:1.1-1:1.5 และความเร็วลูกกลิ้งตัวหลัง 31 รอบต่อนาที
2. เครื่องมือทดสอบเวลาและลักษณะการคงรูป (rheometer)
3. มีด (roll knife)

สารเคมี

1. ซิงค์ออกไซด์ (zinc oxide)
2. กำมะถัน (sulphur)
3. กรดสเตียริก (stearic acid)
4. เซม่าดำ เอชเออเอฟ (carbon black HAF)
5. เอ็มบีที (2-mercaptobenzthiazole, MBT)
6. ทีบีบีเอส (N-tert-butyl-2-benzthiazylsulphenamide, TBBS)

การทดสอบปริมาณสารที่ถูกสกัดด้วยอะซีโตรน

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
2. ชุดสกัดแบบ Soxhlet (Soxhlet extraction apparatus) ซึ่งสามารถสกัดได้ 80 ครั้ง ในระยะเวลา 16 ชั่วโมง ± 0.5 ชั่วโมง

3. เตาควบคุมอุณหภูมิ หรืออ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ
4. เครื่องซึ่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม
5. ขวดแก้วก้นกลม (round bottom flask) ขนาด 150 มล.
6. กระบอกทดลอง (cylinder) ขนาด 100 มล.
7. กระดาษกรองเบอร์ 1 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12.5 ซม.
8. ตู้อบ อุณหภูมิ 0 °C - 200 °C
9. โถแก้วดูดความชื้น (desiccator) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 ซม.. - 30 ซม.
10. หลอดใส่ตัวอย่าง (thimble)

สารเคมี

1. อะซิโตน (acetone)

การทดสอบการเพิ่มความแข็งแรงระหว่างการเก็บ

วิธีวอลเลส

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
2. พลาสติมิเตอร์ แบบ Wallace (Wallace Rapid Plastimeter) พร้อมชุดให้ความร้อน
3. เครื่องตัดตัวอย่าง (Wallace punch)
4. เครื่องวัดความหนา (thickness guage)
5. ตู้อบ (laboratory oven) อุณหภูมิ 0 °C - 200 °C
6. ขวดซึ่ง เส้นผ่าศูนย์กลาง 46 มม. สูง 49 มม.
7. ที่วางชิ้นตัวอย่าง ทำจากแผ่นกรองสแตนเลส เบอร์ 40 เมช
8. คิม (tong) ชนิดลับ
9. ช้อนตักสารเคมี ที่ทนการกัดกร่อนของฟอฟอรัสเพนทอกไซด์
10. สารหล่อลื่นสำหรับพนักขวดซึ่ง
11. กระดาษมวนบุหรี่ ชนิดฟอกแล้วและเคลือบกรด (Bleached, unglazed acid free tissue paper) มีความหนาประมาณ 0.04 มิลลิเมตร หรือมีน้ำหนักประมาณ 22 กรัม/ตารางเมตร

สารเคมี

1. ฟอฟอรัสเพนทอกไซด์ (phosphorus pentoxide)

วิธีมูนนี

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. เครื่องวัดความหนืดแบบมูนนี (Mooney viscometer)
2. ตู้อบ (laboratory oven) อุณหภูมิ 0°C - 200°C ขนาดใหญ่ สำหรับบรรจุถุงแก้วดูดความชื้น
3. ปั๊มสูญญากาศ (vacuum pump) แบบ BLWA
4. ปั๊มสูญญากาศ (high vacuum pump)
5. เตอร์โมมิเตอร์ช่วง 0°C - 110°C
6. กระติกน้ำแข็ง (thermos flask)
7. ชุดดักจับความชื้น
8. สารหล่อลื่นใช้กับระบบสูญญากาศ
9. น้ำแข็งแห้งหรือน้ำแข็งผสมเกลือแกง (อิมตัว)

สารเคมี

1. ฟอฟอรัสเพนทอกไซด์ (phosphorus pentoxide)
2. เมทานอล (methanol) ใช้ในอุตสาหกรรม

คณะทำงาน	นางสาววิภา	เศวตกนิษฐ์	ส่วนอุตสาหกรรมยาง
	นางสาวนุชนาฎ	ณ ระนอง	ส่วนอุตสาหกรรมยาง
	นางณพรัตน์	วิชิตชลชัย	ส่วนอุตสาหกรรมยาง
	นางกฤณา	คงศิลป์	ศูนย์วิจัยยางสงขลา
	นางหรรษา	ເອນກชัย	ศูนย์วิจัยยางสงขลา
	นางพรรชา	อดุลยธรรม	ศูนย์วิจัยยางสงขลา
	นางปรีดีperm	ทัศนกุล	ศูนย์วิจัยยางสงขลา
	นายมนัส	ลีเช่วงวงศ์	ฝ่ายถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่วนการผลิตยาง

Standard Thai Rubber (STR) Scheme

Parameter	STR XL	STR 5	STR 5 CV	STR 10	STR 10 CV	STR 20	STR 20 CV
	Latex		Latex / Sheets		Lump / Sheets		
Dirt retained on 44 μ aperture (max % wt.)	0.02	0.04	0.04	0.04	0.08	0.08	0.16
Ash (max % wt.)	0.40	0.40	0.60	0.60	0.60	0.80	0.80
Nitrogen (max % wt.)	0.50	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
Volatile Matter ^{**} (max % wt.)	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
Initial Plasticity (P_O) (min)	35	30	-	30	-	30	-
Plasticity Retention Index (PRI) (min)	60	60	60	50	50	40	40
Colour Lovibond Scale (individual value, max)	4.0	6.0	-	-	-	-	-
Mooney Viscosity ML (1+4) 100 °C	-	-	-	-	-	**	**
Colour Coding Marker	bule	light green	white on light green background	brown	white on brown background	red	white on red background

Note

Provision of Rheograph with basic cure data as consumer or ASC 1 based recipe will be offered as additional test

* Producer limit is not more than 0.50%

** Producer limit of 70 (+7,-5), 60 (+7,-5) and 50 (+7,-5) for STR 5 CV; 60 (+7,-5) for STR 10 CV and 65 (+7,-5) for STR 20 CV